"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 226 — 1929 Federated Pressin jäsen Keskiviikkona, syysk. 25 p:nä—Wed., Sept. 25 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

Saskatchewanin farmareita uhkaa puute ja kurjuus

Tilanne lienee samanlainen muissakin aavikkomaakunnissa — Pankkiirit ja viljakeinottelijat nylkeneet farmarit puille paljaille

REGINA, syysk. 24. — Tilanne Saskatchewanin maakunnan maanviljelijäin keskuudessa on kehittynyt arveluttavaksi. Maakunnan eteläisessä ja läntisessä osassa tulevat tuhannet perheet kärsimään nälkää ja kurjuutta, sillä heidän satonsa on syystä tai toisesta epäonnistunut vuodesta vuoteen useiden vuosien ajan. Hallat, kuivuus ja rakeet ovat turmelleet viljan vuodesta vuoteen. Lisäksi ovat velkojat vaatineet osansa jos maanviljelijät ovat vähän jotakin sattuneet saamaan. Seurauksena tästä tietysti on, että maanviljelijäin täytyy turvaantua maakuntahallituksen apuun ja monessa tapauksessa suorastaan alistua hyväntekeväisyysyhdistysten armoille, sillä luotolaitokset kieltäytyvät jatkamasta luottoa.

Saskatchewan maakuntahallitus "suunnittelee" hätäaputöitä — Yli 5,000 perhettä hädässä

Maakunnan maantieministeri teki hiljattain kiertomatkan vieraillen 12 keskuksessa, tavaten 49 maalaiskunnan edustajia, joiden tiedonannoista kävi selville, että ainakin 5,479 perhettä Saskatchewan maakunnassa tulee kärsimään kurjuutta, ellei heitä jollain tavoin ryhdytä avustamaan. Maakuntahallitus suunnittelee alettavaksi tietöitä hätäaputöinä, mutta entinen kokemus osottaa, että kun tietyöt ovat tähän aikaan vuodesta suunnitelmain alaisen, ei niitä tulla suorittamaan tämän syksyn aikana. Maanviljelijät ovat tottuneet elämään vuodesta vuoteen maakuntahallituksen lupauksilla. On laskettu tarvittavan vähintään $1,500,000 avustusta välttääkseen äärimäisen kurjuuden.

Liittohallitusta myöskin pyydetty "neuvottelemaan" avustustoimenpiteistä

Koska näiden joukossa, joita puute ja kurjuus uhkaa, on huomattava osa viime vuosina Canadaan tulleita siirtolaisia ja hiljattain maanviljelykseen asettunutta joukkoa, niin on myöskin liittohallituksen puoleen käännytty ja pyydetty sitä ottamaan osaa avustukseen. Maanviljelijöillä on kuitenkin jo tässä suhteessa entisiä kokemuksia vuosien varrelta. Nämä avustukset ovat olleet vain niitä "muruja, joita herrain pöydältä on pudonnut". Ainoa keino maanviljelijöille on ryhtyä itse auttamaan itseään yhtymällä taisteluun teollisuuden palveluksessa olevain työläisten kanssa Canadan kapitalisteja vastaan nykyisen järjestelmän hävittämiseksi ja työläisten ja talonpoikain hallituksen perustamiseksi. Hallat, rakeet, kuivuus ja muut luonnonolkuista johtuvat vastoinkäymiset eivät ole ne syyt, jotka ovat ajaneet länsi-Canadan maanviljelijät puutteeseen ja kurjuuteen vaan todellinen syy on siinä, että heidän pienemmät tai suuremmat vuotuiset tulonsa ovat uponneet pankkiirien ja viljakeinottelijain kassaholveihin.

Työläinen menettänyt henkensä

Yhtiö saanut varotuksen

TORONTO, Ont., syysk. 24. — Rautatyöläinen Gerald Wilson, putosi 40 jalkaa korkeilta telineiltä, viimelauantaina ja kuoli sairaalassa eilen. Kuolemansyyntutkialautakunnan edessä suoritetussa kuulustelussa kävi selville, että Wilson loukkaantui sen vuoksi kun köysi, jolla hän oli vetämässä rakennusaineita telineille, oli solmettu väärällä tavalla.

Wilsonin työtoverin Frank O'Learyn todistuksen mukaan oli Wilson seisonut telineillä vetäen ylös rakennusaineita köyden avulla, jolloin köydessä ollut solmu oli auennut ja Wilson menetti tasapainonsa ja putosi alas telineiltä loukkaantuen hengenvaarallisesti. Tuomari kysyi, työnjohtaja George Byrneltä jonka alaisena Wilson oli työskennelyyt, eikö hänen velvollisuutensa ollut katsoa, että köysi sidottiin oikein. Työnjohtaja vastasi, että hänen oli mahdoton seurata työnsuoritusta kaikissa sen vaiheissa; sitäpaitsi oli hän tuntenut Wilsonin kokeneena työläisenä, jonka vuoksi ei ollut pitänyt tarpeellisena pitää häntä erikoisesti silmällä.

Lautakunta antoi päätöksen, että kuolema johtui tapaturmasta ja määräsi yhtiötä varotettavaksi, että se käyttää työssään ainoastaan sellaisia työläisiä jotka tietävät kuinka köysi on sidottava.

Rikollisuus on vähäistä siirtolaisten joukossa

Tunnettu lakimies oikoo yleisesti levitettyjä vääriä syytöksiä

TORONTO, syysk. 24. — Täällä koolla olevassa vankilakongressissa on torontolainen lakimies J. C. McRuer kieltänyt kaiken pätevyyden siltä usein toistetulta väitteiltä, että ulkomaalaiset muodostaisivat suurimman osan Canadan vankila-asukkaista, kumoten nämä syytökset virallisilla tilastoilla, osoittaen, että 17,448:sta syytteenalaisesta rikoksesta oli 9,237 canadalaissyntyisten kontolla ja 1,888 brittiläisten sekä 711 Yhdysvalloista olevien tilillä. Hän viittasi siihen että 1,962 syytteenalaista rikosta laskettiin eri vieraista maista kotoisin olevien henkilöiden tiliin.

Kuritushuonetilasto myös osoittaa että valtavin osa rikollisista ovat canadalaissyntyisiä tahi brittiläistä eli yhdysvaltalaista alkuperää olevia henkilöitä.

Poliisimenetelmiä arvosteltu

Kongressissa saapuvilla olleet yhdysvaltalaiset ja canadalaiset lakimiehet pohtivat rikollisuuden leviämistä sekä vankila- ja poliisimenetelmiä, myöntäen, että poliisi- ja vankilakohtelu sekä ympäristö, johon joutuvat, ovat omiaan tekemään kerran hairahtuneesta ammattirikollisen.

Rikollisuus leviää Yhdysvalloissa ja suuren yleisön myötätunto on siellä useinkin lainrikkojan puolella, mikä johtu aumerikkalaisista moralittomista ja raa'oista poliisimenetelmistä, joiden kautta vangitut saavat osakseen kaikkea muuta, muttei oikeudenmukaista kohtelua.

Muuan asianajaja viittasi siihen, miten amerikkalaiset viranomaiset olivat kylväneet erääseen hänen asiakkaaseensa ensimäiset yhteiskuntavihan siemenet, kun olivat vangitsemisen jälkeen sitoneet hänet ranteista roikkumaan ja pieksäneet kumiletkulla.

Sama vallitsee Canadassa

Kokouksessa kehuttiin brittiläisiä menetelmiä, mutta todellisuudessa ei liene suurtakaan eroa olemassa, sillä canadalainen virkavalta ei liene erikoisesti tunnettu "hienotunteisesta" suhtautumisestaan ja monet ensikertalaiset rikolliset on paadutettu, oltuaan hetken aikaa "paatuneiden" rikollisten seurassa kurjissa canadalaisissa vankiloissa.

Toronton poliisituomari jaaritellut ihmisyydestä

TORONTO, Ont., syysk. 24. — Toronton kommunistivainoissa kuuluisaksi tullut poliisituomari Coatsworth, puhuessaan täällä koollaoleville Canadan ja Yhdysvaltain vankilakonferenssin edustajille, jaaritteli ihmisyydestä. Hän osotti tuomioiden ankaruutta ja niiden käytäntöönpanon raakuuden sata vuotta takaperin. Hän kehui vankeja nykyään kohdeltavan ihmisellisesti, ylistäen erikoisesti Ontarion järjestelmän onnistumista vankien päästämisessä vapaaksi kunniasanaansa vastaan. Hän sanoi yhdeksän kymmenestä täten vapautetusta vangista alkaneen menestyksellisesti elämään uutta elämää.

Poliisituomari näyttää unohtaneen Queen's-puiston tapahtumat ja muut kotikaupunkinsa poliisin edesottamiset työläisiä vastaan. Hän ei muistanut mainita, että nykyaikainen oikeuslaitos saattaa asettaa virkailijansa käsittelemään ihmisiä tavalla, joka voi vetää vertoja minkä aikakauden raakuudelle hyvänsä, ennen kuin henkilöä on edes vangittukaan, puhumattakaan oikeuskuulustelusta ja tuomiosta. Hänellä ei suinkaan liene ollut halua käyttää sivistyneisyyden esimerkkinä vaatetustyöläisen Meyer Kligin pieksämistä Ontarion parlamenttitalolla, eikä monia muita raakamaisia hyökkäyksiä työläisiä vastaan, joita hänen kotikaupunkinsa poliisi on pannut toimeen viime aikoina, poliisituomareiden ja muiden virkailijain suosiollisella avustuksella.

Gastonian työläisten puolustaminen

Miljoona nimiä kootaan joukkoprotesteihin, jotka esitetään viranomaisille jutun uudelleen alkaessa

NEW YORK, syysk. 24. — Gastonian lakkolaisten puolustus- ja avustuskomitea on ottanut päämaalikseen koota miljoona nimeä joukkoprotestiin ja vapauttamisvaatimukseen, joka tullaan esittämään viranomaisille, kun Gastonian vankien jutun käsittely alkaa jälleen Charlottessa, N. C., syysk 30 pnä.

Komitea kehoittaa työläisiä kautta maan protesteeraamaan Gastonian ja Meclenburgin kunnissa esiintyvää fascistiterroria vastaan, Ella May Wigginsin murhaa vastaan, Manville-Jenckesin lynkkaussuunnitelmia ja 16 Gastonian lakkolaisen murhaamissuunnitelmia vastaan.

Protestit on lähetettävä osotteella Gastania Joint Defense and Relief Campaign, 80 East 11 th Street, Room 402, New York City.

Montrealin kirvesmiesten työsopimus

astuu voimaan lokak. 1 päivänä

MONTREAL, syysk. 24. — Rakennusurakoitsijain liiton ja Amerikan Carpenters- and Joiners-järjestöön kuuluvain kirvesmiesten järjestön piirineuvoston välillä viime toukokuulla aikaansaatu sopimus tulee astumaan voimaan lokak. 1 p:nä. Uusi sopimus määrittelee 44-tunnin työviikon ja 85 sentin tuntipalkan. Entisen sopimuksen mukaan saivat kirvesmiehet 80 senttiä tunnilta ja oli heidän työviikkonsa 50 tuntinen. Muuten tämä työsopimuksen hyväksyminen on taas yksi todistus ammattiliittobyrokratian petoksesta työläisiä kohtaan, sillä Montrealin kirvesmiehet taistelivat tämän saavutetun parannuksen lakolla viime toukokuussa, mutta he joutuivat työskentelemään entisillä ehdoilla koko kesän. Nyt, kun kirvesmiesten työt alkavat vähentyä, astuu vasta uusi sopimus voimaan. Tässä siis on ilmeisenä tosiasiana, että työnantajain etuja on erikoisesti pidetty silmällä sopimusta tehdessä.

Pilsudski tuomitsee parlamentin

Valmis heittämään sen kelvottomana tunkiolle

WARSOVA, Puola, syysk. 24. — Marsalkka Pilsudski, joka johtaa Puolan fascistisia voimia, on julkaissut kirjoituksen; jossa tuomitsee jälleen parlamentin kelvottomaksi. Hän kertoo, kuinka pääministeri Svitalski yritti muka päästä yhteistoimintaan valtiopäivien kanssa, kutsumalla sen johtajat neuvotteluun hallituksen kanssa ennen valtiop:n kokoontumista, mutta alote oli vastaanotettu kylmästi valtiopäiväryhmissä.

Hallituksen esityksen tarkoituksena oli ollut lujittaa asemaansa valtiopäivillä ennakkovehkeilyjen kautta.

Puolan fascistit ovat jo pitemmän aikaa valmistaneet maaperää valtiopäiväin sivuuttamiseksi. Mainittakoon, että kun Pilsudski toteutti vallankaappauksen joku vuosi sitten, tervehtivät sos.demit häntä demokratian suojelijana ja maan pelastajana.

"Neuvostomaan" kuuluisa lento

MOSKOVA, syysk. 23. — Tassin toimisto ilmoitti eilen, että "Neuvostomaa" on lentänyt 750 mailin matkan Beringin meren poikki Petropavlovskista, Kamtshatkalta Attuun Aleutien saarille, pitäen tällä vaikealla taipaleella, jossa joutui lentämään sumussa sekä rae- ja lumisateessa, keskim. 112 mailin tuntinopeuden. Seuraavat pysähdyspaikat Moskovasta New Yorkiin lennossa ovat Dutch Harbor Unalaskassa, sekä Seward, Sitka, Seattle, San Francisco ja Chicago. Jäleläoleva matka on noin 3,500 mailia.

Tämän kuuluisan lentoyrityksen on järjestänyt Neuvostoliiton ilmailuliitto, Osoaviakim, jossa on 50,000 osastoa ja 3,500,000 jäsentä. Lentokone "Neuvostomaan" lentäjät ovat kuuluisimpia neuvostovaltion ilmailijoita

KATUVAUNU SYTTYNYT PALAMAAN

Windsor, Ont., syysk. 24. — Matkustajat, jotka joutuivat paniikin valtaan eilen iltana, kun Erie-kadulla kulkeva katuvaunu syttyi palamaan, särkivät akkunat ja pakenivat ulos vaunusta. Ketään ei kuitenkaan loukkaantunut ja palokunta sai tulen sammumaan kemiallisilla sammutusaineilla ennenkuin se kerkesi tekemään suurempaa vahinkoa. Tulipalo syttyi rikkoontuneen sähköjohdon vuoksi.

Kauhea junarikko Neuvostoliitossa

PIKAJUNA SUISTUNUT KISKOILTA SVERDLOVSKISSA — PALJON KUOLLEITA JA HAAVOITTUNEITA

MOSKOVA, syysk. 24. — Kolmekymmentä henkilöä surmantui ja 40 loukkaantui, kun Moskovasta tulossa oleva pikajuna suistui kiskoilta lähellä Sverdlovskia tänään. Yksityiskohtaisemmat tiedot onnettomuuden syystä puuttuvat.

Kiinassa uhkaa sisällissota Nankingin valtaa

KAPINALLISET KENRAALIT YHTYVAT KWANGSISSA — NANKINGILAISET HAALIVAT TYKKEJA JA LENTOKONEITA KAPINALLISIA VASTAAN

SHANGHAI, Kiina, syysk. 24. — Reuterin uutistoimisto kertoo, että kenraali Chang Fah Kwei on lähtenyt joukkoineen Yangsten poikki Kwangsin maakuntaa kohti, yhtyäkseen siellä oleviin kapinallisiin voimiin. Kwei kieltäytyi äskettäin alistumasta Nankingin hallituksen määräykseen, jonka mukaan hänen komennettiin Ichangista Shantungiin.

Kwein tarkoituksena on yhtyä kahteen Kwangsin johtajaan sekä Kansun ja Shansin maakuntien kuvernööreihin, kukistaakseen Nankingin hallituksen, ja asettaakseen valtaan Kuomintang-puolueen vasemman siiven.

Presidentti Chiang Kai-sek, joka on samalla Nankingin hallituksen sota joukkojen ylipäällikkö on komentanut sotajoukkoja, tykistöä ja lentokoneita Kweitä vastaan ja samalla ryhtynyt toimenpiteisiin suojellakseen Cantonia, joka on paniikin vallassa, saatuaan kuulla, että kapinalliset etenevät kaupunkia vastaan.

Ichangin lähistöllä Hupehin maakunnassa on kuulemma sattunut yhteenottoja Kwein ja Nankingin joukkojen välillä.

Tilanne on kaikin puolin kärjistynyt. Lukuisia kapinoita on puhjennut eri paikoissa, ja äskettäin saatiin ilmi laaja salaliitto, joka oli suunnattu Chiang Kai-sekin henkeä vastaan.

Manchuriassa luottaa Hsuehliangin hallitus nähtävästi Nankingin apuun ja jatkaa häiriön aiheuttamista rajalla, lähettäen valkokaartilaisista ja kiinalaisista muodostettuja joukkoja hyökkäyksiin Neuvostoalueelle.

Suhteiden uudistaminen Neuvostoliiton kanssa

Englannissa arvioidaan, etteivät neuvottelut johda tuloksiin

LONTOO, syysk. 24. — Porvarillinen lehdistö on voimakkaasti noussut vastustamaan suhteiden palauttamista Englannin ja Neuvostoliiton välillä. Lehdet huomauttavat parhaillaan alkavista Hendersonin ja Dovgalevskin välisistä neuvotteluista, varoittaen "työväen" hallitusta ottamasta "ennenaikaista" askelta diplomaattisten suhteiden palauttamiseksi, selittäen että se voisi koitua kohtalokkaaksi hallituken olemassaololle.

Samaan aikaan on nostatettu lokatulva Neuvostoliittoa vastaan, jota syytetään levottomuuksien aiheuttamisesta englantilaisissa alusmaissa, Palestinassa, Egyptissä y.m. Toielta puolen arvellaan Hendersonin ryhtyneenkin neuvotteluihin vilpillisessä tarkoituksessa vain kalastaakseen kannatusta erinäisiltä työväen piireiltä, jotka vaativat suhteiden palauttamista Neuvostoliiton kanssa.

ILOTULITUSVARASTO RÄJÄHTI

Norfolk, Va., syysk. 24. — Noin 25 työläistä, jotka olivat työskentelemässä eräässä satamatyöjoukkueessa, loukkautuivat, kun eräät miehet ryhtyivät hävittämään 7 vaunulastia ilotulitusaineita, jotka oli määrätty tuhottaviksi, koska niiden maahantuottajat eivät olleet maksaneet tuontitariffia. Ilotulitusaineet oli kuormattu kasaan avoimelle pellolle ja syttyi koko kasa tuleen, räjähtäen suurella voimalla.

KILPA-AJO-ONNETTOMUUKSIA

Mineola, N. Y., syysk. 24. — Yksitoista henkilöä loukkautui, joista kolme vaarallisesti Mineola Fair Groundsissa sattuneissa kilpa-ajo-onnettomuuksissa eilen. Kymmenen loukkautui, kun muuan kilpa-auto ajoi katsojajoukkoon ja muuan kilpa-ajaja vaikeasti loukkautui, kun hänen autonsa kaatui nurin käänteessä.

Neuvostoliitto uhkaa vallata Itä-Kiinan rautatien

Ryhtyy jyrkkiin toimenpiteisiin, jollei päästä kohdakkoin sovintoon

MUKDEN, Manchuria, syysk. 24. — Japanilainen sanomalehti "Mainichi" kertoi eilen saaneensa tietää, että L. M. Karahan, Neuvostoliiton ulkoasiain varakansankomisaari, on lausunut, että jollei nykyistä selkkausta Kiinan ja Neuvostoliiton välillä saada tyydyttävästi sovitetuksi parin kuukauden sisällä, tulee Neuvostoliitto pakkokeinoilla ottamaan haltuunsa Itä-Kiinan rautatien.

Imperialistien laivastoneuvottelut

Tulevat pidettäviksi Lontoossa

WASHINGTON, syysk. 24. — Vaikka valtiosihteeri Stimson on kieltäytynyt ilmoittamasta, missä tulevat viiden vallan laivastoneuvottelut tulevat pidettäviksi, pidetään varmana, että Englannin pääministeri MacDonald tulee kutsumaan ne Lontooseen.

Ranskan lähettiläs Claudel on ilmoittanut, että Ranskalle on samantekevää missä neuvottelut pidetään.

Tähänastisten tietojen mukaan, ei Englannin ja Yhdysvaltain välillä käydyissä neuvotteluissa ole voitu sopia mistään laivastorajoituksista, huolimatta siitä, että on pidetty paljon ääntä yksimielisyyden saavuttamisesta Englannin ja Yhdysvaltain välillä.

Ranskalaisella ja italialaisella taholla katsotaan kierosti näitä laivastoneuvotteluja. Niinpä virallinen italialainen lehti "Tribuna" julkaisee kirjoituksen, jossa sanotaan englantilaisamerikkalaista laivastosopimusta inhottavaksi valheeksi, jonka tarkoituksena on verhota selvää laivastorakennusohjelmaa, ylläpitääkseen voimaansa ja hyökkäysvalmiuttaan.

Luonto myllertää Hawaiilla

Maanjäristykset voimistuvat — Sammunut tulivuori jälleen toiminnassa

HILO, Hawaii, syysk. 24. — Kolmen tunnin sisällä on tapahtunut 58 maanjärristystä lähellä Hualalain sammunutta tulivuorta pohjoisen Konan alueella, jonka vuoksi seudun asukkaat ovat alkaneet paeta peläten, että tulivuori voisi ryhtyä äkilliseen purkaukseen. Hualalai on kauan sammuksissa ollut tulivuori, joka kohoaa 8,269 jalan korkeuteen, sijaiten Hawaiin saaren itäosassa.

Englantilaisista ilmalaivoista tuli "susi"

LONTOO, syysk. 24. — "Mail"- lehti kertoo tänään, että rakenteilla olevat englantilaiset ilmalaivat ovat täydellisesti epäonnistuneita tekeleitä. Niistä on tullut "susi", sillä ne liikenne-edut, jotka näiden avulla odotetaan voitavan saavuttaa, ovat jo vanhentuneet ennen kun ilmalaivat ovat päässeet valmiiksikaan. Lehti väittää että 10,000,000 puntaa, jotka on käytetty ilmalaivojen rakentamiseen, ovat suureksi osaksi hukkaan heitetyt.

Jännittävä pelastus

Miehistö pelastettu köyden avulla karilla olevasta laivasta

NORFOLK, Va., syysk. 24. — Kaksikymmentä miestä ja yksi nainen pelastettiin rannalle Kill Devil Hillsin, North Carolinan rannikolle matalikolle ajautuneesta laivasta vähän ennen kun laiva kovassa aallokossa särkyi kahtia sekä uppoci.

Ruotsalainen höyrylaiva "Carl Gerhad" oli päiväkausia taistellut voimakkaan koillismyrskyn kourissa. Peräsimen särkymisen vuoksi ajautui laiva matalikolle 300 jaardin päähän rannalta. Pelastusvenettä ei voitu laskea korkean merenkäynnin takia ja sen vuoksi ammuttiin pelastusköysi laivalle. Miehistö sitten pelastui köyttä myöten kulkevassa korissa.

MAAILMAN SODAN AATTOPÄIVIEN TAPAHTUMAT

New York, syysk. 24. — Julkisuuteen on saatettu eräs kadotettu sähkösanoma jonka Yhdysvaltain Pariisissa oleva lähettiläs Herrick lähetti valtiosihteeri William Jennings Byrarille heinäk. 28 pnä 1914 eli muutama tunti ennen kun Itävalta-Unkari julisti sodan Serbiaa vastaan. Sähkösanomassa viitataan siihen kriitilliseen tilanteeseen, mikä vallitsee, ja kehoitettiin presidentti Wilsonia sekaantumaan tapahtumiin, pyytämällä sotaa uhkaavia maita pidättäytymään sodan julistuksesta, kunnes riitakysymykset on käsitelty neuvotteluissa. Mainittu sähkösanoma ei kuulemma koskaan tullut Wilsonin käsiin.

Työläiset jyrkästi vaativat Gastonian uhrien vapauttamista

Mielenosoituksia Köpenhaminassa, Lontoossa, New Yorkissa y.m. — Rikkurilehdistö levittää valheita lakkolaisia vastaan

KÖPENHAMINA, Tanska, syysk. 23. — Suuria mielenosoituksia, joissa työläiset olivat pukeutuneet raitaisiin vankivaatteisiin, joiden selkään oli maalattu suuri numero 13, pidettiin täällä lauantaina. Suunnattomassa plakaatissa, jota kannettiin mielenosoituksessa, oli sanat: Sallitaanko teloittaa kolme naista ja kuusitoista miestä Gastoniassa?

Poliisi hyökkäsi kulkuetta vastaan ja vangitsi paljon työläisiä sekä hävitti tunnukset.

Englannissa mielenosoituksia Amerikan lähetystön edustalla

LONTOO, syysk. 23. — Työläiset ovat kokoontuneet mielenosoituksiin Amerikan konsulaattien edustalle Edinburghissa, Lontoossa y.m. kaupungeissa vaatimaan Gastonian työläisten vapauttamista.

3,000 työläistä allekirjoittanut protestin Aachenissa, Saksassa

Gastonian lakkolaisten puolustus- ja avustuskomitealle on saapunut tieto, että saksalaisessa teollisuuskeskuksessa, Aachenisa, on 3,000 työläistä allekirjoittanut vastalauseen, jossa vaaditaan 23 Gastonia vangin vapauttamista.

Suuri mielenosoituskokous New Yorkissa

Viime perjantai-iltana kokoontui vähintäin 3,000 henkilöä New Yorkin Central Opera-taloon järjestettyyn vastalausekokoukseen, jossa pantiin vastalause Gastonian terroria vastaan. Tilaisuudessa puhuivat Wells ja Sophie Melvin Gastoniasta sekä Dunne, Weinstone, Otto Hall, Poyntz, Wagenknecht y.m.

Weinstone viittasi siihen, että uusin hyökkäys kansallisen kutomotyöläisten union päämajaa vastaan sekä tehtailijain ja niiden palkkaamien hurttien väkivalta Gastonian työläisiä vastaan, osoittaa, että työläisiä vastassa on sellainen fascistinen väkivalta, jollaisesta ei ole ennen kuultu luokkataistelujen historiassa. Saman fascistisen raakuuden leviämistä todistaa toistasadan työläisen vangitseminen New Yorkissa.

Työläisillä ei ole kapitalistisen valtion taholta odotettavissa muuta, kuin väkivaltaa ja murhaa. Jos työläiset tahtovat voittaa taistelussa ratsionalisointia, hiestytystä, alhaisia palkkoja ja pitkiä työpäiviä vastaan, tulee heidän puolustaa itseään sekä järjestöjään muodostamalla kaikkia työläisten voimia yhdistävän yhteisrintaman.

Koettavat peittää roistomaisia tekoja levittämällä valheita

Charlotte, N. C., syysk. 23. — Kutomokapitalistien lokalehti "Charlotte Observer" on laskenut liikkeelle roistomaisen valhejutun, jossa kertoo, että joku New Yorkin rikolliseen maanalaiseen maailmaan lukeutuva pyssyhurtta Tony Grandones olisi palkattu murhaamaan asianajajat Carpenter ja Bulwinkle.

Joku ent. north-carolinalainen vanki, joka nykyään oleskelee New Yorkissa, on kuulemma ilmoittanut murhasuunnitelmasta kirjeellä mainituille Lorayn tehtaiden asianajajille.

Tämän tekaistun jutun tarkoituksena on vain kääntää huomio pois tehdashurttien konnantöistä. Charlotelainen roskalehti on jatkuvasti mustannut Gastonian syytettyjä sekä kutomotyöläisten uniota ja muokannut vihamielistä mielialaa syytettyjä vastaan, joiden juttu tulee esille 10 päivän kuluessa.

Lakkolaiset eivät turvaudu terroritekoihin

Union etelän organiseeraaja Hugo Oehler kumoaa Observerin valhejutut osoittaen, että työläiset eivät turvaudu terroristisiin tekoihin, vaan omiin voimiinsa puolustaessaan oikeuksiaan.

Union organiseeraajat ovat pitäneet kokouksen Charlottessa, jossa kokouksessa on pohdittu tilannetta sekä keinoja työläisten puolustautumiseksi hurttaterroria vastaan.

Sarnia, Ont., syysk. 24. — Kauntin poliisi tutkii uhkauskirjeen alkuperää, jonka on saanut Gordon Burrniminen mies ja on kirjeen allekirjoituksena "K.K.K." Kirjeessä uhataan tervaristin polttaminen järjestää Burrin asunnon edustalle. Alex McDonaldin, jolle tuomittiin 7 vuotta vankeutta ja 30 raipaniskua raa'asta väkivallasta 17 vuotiasta tyttöä kohtaan, tiedetään olleen Burrin ystävä. Uhkauskirjeessä käsketään Burrin varomaan itseään.

Osuusmaitoliike on valmistunut Calgaryssa, Alta.

Maitotalo on kuluttajain ja tuottajain osuuskunta

CALGARY, Alta., syysk. 23. — Tämän kaupungin asukkaat ovat kärsineet vuosikausia yksityisten maidonjakeluliikkeiden mielivaltaisuuksia. Maidon laatu on ollut huono ja yhtämittaa on ollut pienempiä ja suurempia petoksia huomattavissa. Viime kevänä kuitenkin alkoi maitoyhtiöiden kylvämä siemen itää, yhtiöiden omaksi turmioksi. Maitoyhtiöiden yleinen esiintyminen perustui, mikäli maidon laatu ja hinta oli kysymyksessä, "ota tai jätä" monopoliin. Muuta valinnan mahdollisuutta ei ollut olemassa kuluttajilla. Ensikädessä maidontuottajat ottivat alotteen panna ylös oman maidonjakelulaitoksen mutta osa työläiskuluttajia ryhtyi myöskin hommaa tukemaan ja niin tästä yrityksestä muodostui tuottajain ja kuluttajain yhteinen laitos.

Laitos alkanut toimintansa tämän kuun puolivälissä

Laitos tuli maksamaan $100,000. Vaikka se ei olekaan länsi-Canadan suurin maidonjakelulaitos, on se kuitenkin varmasti yhtä aikansa tasolla kuin mikä muu maidonjakelulaitos hyvänsä länsi-Canadassa. Laitoksen 15 maitokärryä ja komeaa hevosta lähti liikkeelle ensikerran suorittamaan maidonjakelua t.k. 16 päivänä. Tämän ennustetaan olevan alun, jonka toiset kaupungit tulevat ottamaan huomioon esimerkkinä lähitulevaisuudessa. Edmontonissa ja Lethbridgessä on nykyään samat suunnitelmat alulla ja Winnipegissä mahdollisesti seurataan esimerkkiä. Liikkeen työläisiin suhtautumisessa on alunperin ollut käsityksenä, että liikkeen palveluksessa suvaitaan ainoastaan järjestyneitä työläisiä. Tämä on selvä vastakohta Calgaryssä oleviin yksityisiin liikkeisiin nähden, sillä yksityisissä liikkeissä työskentelevät työläiset ovat työpaikkansa menettämisen uhalla kielletyt järjestymästä.

Puhtaasti työläisten osuustoiminnallisesta näkövinkkelistä katsoen on liike vielä suuresti virheellinen

aLitos on perustettu 85 pros. lainatulle pääomalle, jonka on antanut hallitus, 15 pros. on hankittu osuuksien myynnillä. Osuudet kantavat 7 pros. korkoa, joka on perin hyvä sijoitus, joten olisi mahdollisuus tykkänään kerätä rahakapitalistien sijotuksia helposti koko tarvittavan pääoman arvosta. Toiseltapuolen on varokeinona säännöissä, että yksi henkilö ei saa omistaa enempää, kuin 5 osuutta, mutta tämä ei silti voi muuttaa laitoksen liikeluonnetta. Tämän lisäksi on kuluttajille asetettu alunperin voitonjako, joka tapahtuu yhden ilmasen maitolipun muodossa, kun kuluttaja on ostanut 1 dollarin arvosta lippuja. Nämä järjestelyt saattaa liikkeen puhtaasti yksilöhyödyn pohjalle, joka vähentää sen merkityksen sekä työläisjoukkojen kokoojana, että työläisten taisteluvälineenä kapitalisteja vastaan.

Uusi porvarihallitus Liettuassa

liettualainen uutistieto ilmoittaa, että Jonas Tubelisin muodostaman uuden hallituksen ministerilista on jätetty presidentti Smetonalle, joka on vahvistanut hallituksen kokoonpanon.

Ent. hallituksen pääministeri Voldemaras on kieltäytynyt vastaanottamasta paikkaa uudessa hallituksessa. Uuden hallituksen ulkoministerin paikka on vielä avoinna.

C. P. R. YHTIÖN SUUNNITELMAT RAUTATEIDEN LISÄÄMISEKSI

Ottawa, syysk. 24. — Täällä on liikkeellä huhuja, joilta kuitenkin puuttuu virallista vahvistusta, että C. P. R. yhtiö suunnittelee rakentaa 1,200 mailia uutta rauta tietä länsi-Canadaan seuraavan viiden vuoden kuluessa. Rakennustyöt tulisivat maksamaan noin $50,000,000. Alueista mihin tiet tultaisiin rakentamaan ei ole vielä tehty julkista ilmotusta, mutta kysymyksessä on uudet kaivos ja maanviljelysalueet.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIO.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

Kaksi kertaa yksi on kaksi — ja vähän päälle

Työtä on tosin paljon, mutta onpa työväkeäkin... Tarkotamme nyt käynnissä olevaa Suom. järjestön jäsenryntäystä. Työmaa on tosiaankin laaja — aimo pala Pohjois-Amerikan mannerta merestä mereen, suuri Canada, sen sadat kaupungit, kylät, farmiseudut ja työmaat, missä kansalaisemme asustaa. Mutta siellä täällä on jo järjestömme osastoja, vahvojakin tukikohtia, ja yli mantereen on ihmisiä, tovereita, jotka tietävät järjestömme tarkotuksen ja merkityksen, siis niitä, jotka kaiken aikaa hartaasti toivovat että järjestömme yhä kasvaisi, loppujen lopuksi niin, että siihen tulisi vedetyksi kaikki kansalaistemme kunnollinen aines. — Varmaan on monen mieleen myöskin tullut ajatus, että sitä varten olisi joskus tehtävä yhteinen rynnistys, määrättävä sitä varten aika ja sitten — mars!

Nyt se on tapahtunut, aika on määrätty ja kehotus annettu. Nyt on siis touhuttava. Koottava ja rakennettava. Tällöin on hyvä muistaa kertomalaskut kahdella — että kaksi kertaa yksi on kaksi j.n.e. Se merkitsee sitä, että jos jokainen nykyinen järjestömme jäsen tuo yhden uuden jäsenen järjestöön, niin sen jäsenmäärä on tuossa tuokiossa kaksinkertaistunut. Ja tämä ei ole unelma, vaan tosiasia, jos vaan tahdotaan, siten ymmärtäen, että kaikkien laiskempain edestä vireämmät pukkaa. Eikä tässä tarvitse ollenkaan umpea ponnistaa, ei muuta kun ottaa vaan huomioon se joukko, joka jo on järjestömme osastojen ja tämän lehtemme vaikutuspiirissä. Sieltä löytyy tähän päämäärään pyrittäessä riittävästi ainesta ja melkein valmista ainesta, ei muuta kun toverillisesti vähän lähestyy ja nykäsee hihasta: — Mitäs sinäkin syrjässä nuhjottelet, tule joukkoon! Ja ne tulevat. Kaksi kertaa yksi on kaksi.

Mutta tarvitseeko toiminta rajottaa vain sinne, missä on ennestään osastot? Eipä suinkaan. Varmaankin entisiä järjestön jäseniä ja toiminnoissa mukana olleita tovereita on hajaantuneena sinne tänne yli mantereen, paikkoihin, joissa ei osastoja ole, ja heidän sekaansa on viimeisinä vuosina vanhasta maasta tullut ja yhäkin tulee työväenliikkeestä tietoisia, järjestöjä ja toimintaa kaipaavia kansalaisia ja vankkojakin tovereita. Näin on varmaan syntynyt joukko kansalaistemme pesäpaikkoja, jotka eivät vielä ole järjestömme kartalle merkittynä ja joista tuskin tiedetään ulompana mitään. Miksikäs näissä ei nyt ryhdyttäisi myöskin touhuun — kokousta pystyyn ja Suom. järjestön osastoa toimintaan. Miksikä ei löisi rehdit ihmiset ja toverit kättä käteen, liittyisi osana suuren joukkojärjestömme monipuolisiin valistusrientoihin ja samalla luokkataistelurintamaan, — sitä se tämä järjestömme näet lopultakin tarkoittaa. Tarpeellisia neuvoja sitä varten saa Suom. järjestön keskusvirastosta, jonka osote on: 957 Broadview Ave., Toronto 6, Ont. — A. P-ö.

Porvarikin pakoitettu tunnustamaan Neuvostoliiton kehityksen

Viipurin "Karjala", kiukkuinen lahtarilehti, kirjottaa suunnitelmista radion kehittämiseksi Neuvostoliitossa seuraavasti:

"Venäjän yleisradion kehitys on nyt kulkemassa uutta latua. Muutamia kuukausia sitten valmistui 'viisivuotinen talousuunnitelma', jonka mukaan Venäjän talouselämän kehittämiseen tulevan viiden vuoden aikana käytetään 73 miljaardia ruplaa. Yleisradion osalle tulee tästä määrästä huomattava osa. Ensimäinen vuosi on jo alkanut ja työskennellään radionkin alalla kuumeisella kiireellä.

"Tänä kesänä on Venäjällä 350,000 vastaanottajaa, johon lukuun sisältyvät kaikenlaiset vastaanottajat, yksinkertaisimmasta kidekoneesta monimutkaisimpaan lyhytaaltovastaanottajaan. Vuoden 1934 aikana pitäisi vastaanottajien lukumäärän olla 12 miljoonaa.

"Viisivuotisohjelman tarkotuksena on siis 60 miljoonan kuuntelijan hankkiminen ja 12 miljoonan vastaanottajan rakentaminen, niistä 44 miljoonaa kuuntelijaa ja 8,800,000 konetta maaseudulle sekä 16 miljoonaa kuuntelijaa ja 3,200,000 konetta kaupunkeihin.

"Venäjän radioteollisuutta, jonka tulee toimittaa tämän ohjelman edellyttämät koneet ja osat, on laajennettu ja tehostettu. Arvioidaan, että yleisradion tulevien viiden vuoden aikana käytettäisiin noin 400 miljoonaa ruplaa ja toivotaan voitavan päästä riippumattomaksi ulkomaalaisista osista ja tarveaineista.

"On huomattava, että Venäjä, vaikkakaan tätä suunnitelmaa ei täydellisesti saataisikaan toteutetuksi, sittenkin tulisi olemaan ensimäinen yleisradiomaa. Kehitys tulee jatkumaan kiihtyvällä nopeudella.

"Ensiksi 'radioidaan' tärkeimpien seutujen huomattavimmat paikat. Työt on aloitettu 215 piirissä ja 200 kaupungissa. Työ ei myöskään ole massatyötä, vaan huolellista malliksi kelpaavaa työtä. Näissä 215 piirissä sijoitetaan vastaanottolaite jokaiseen julkiseen rakennukseen, kouluun, kerhohuoneustoon, lukusaliin, työväentaloon, j.n.e. Joka kymmenenteen talonpoikaistaloon suunnitellaan asetettavaksi vastaanottaja. Samaten pitää kaikissa edellämainituissa 200 kaupungissa vastaanottaja olla jokaisessa julkisessa rakennuksessa ja mahdollisimman useassa yksityisasunnossa. Erikoista huomiota kiinnitetään Moskovan ympärillä oleviin teollisuusalueisiin. Jo uuteen vuoteen päästessä pitäisi siellä olla radioitu 2,100 tehdasta ja liikettä sekä 10,000 työläisasuntoa.

"Kuluva kesä käytetään erikoisesti lähetysasemien rakentamiseen. Ja kohdakkoin pitäisi 40 km. päähän Moskovasta valmistua uusi, 75 kw.-tehoinen jättiläislähettäjä."

Leningradin "Vapaus" huomauttaa edelläolevan johdosta:

"Näin ollen on siis patavanhoillinen porvarillinen musta rakki, huolimatta siitä, että se alituisesti on toitottanut maailmalle meidän taloutemme rappeutumisesta ja pystyssä pysymättömyydestä, ollut konkreettisten tosiasiain pohjalla pakotettu tunnustamaan, että maassamme on sittenkin suuri uudistustyö käynnissä, että kehityksessä menemme huimaavin askelin eteenpäin ja että meidän tällä suorittama työ on huolellista ja malliksi kelpaavaa työtä. Suoraan sanoen voisi kelvata porvarillisille vaikka Suomen patalanttiporvaristollekin, jos vaan olisi kykyä panna täytäntöön. Mutta siihen ei taloudellisesti rappeutuvalle Suomelle ole edellytyksiä. Mutta siihen [illegible] vaan maassa, missä työtätekevät ovat vallassa ja rakentavat sosialistisen talouden rakentamista.

"Tosiasioita ei näy musta porvarikaan voivan sivuuttaa, vaan on pakotettu tunnustamaan — niin vaikeata kuin se onkin — että kehitys on meillä loppujenkin lukujen kulkemassa eteenpäin ja että tällä ole mitään tuulen pieksämistä, vaan että se on todella tuloksia tuottavaa ja eteenpäin vievää työtä."

Neuvostoliiton ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet

Tov. Rykovin selostus neuvostojen viidennelle edustajakokoukselle

I. Kaksi suuntaa kapitalistisen maailman suhteissa SNTL:oon

Toverit, edellisessä Liiton neuvostojen edustajakokouksessa osoitin että SNTL:n kansainvälisessä tilanteessa on luonteenomaista kaksinaisuus suhteissamme kapitalistiseen maailmaan. Porvarillisissa hallituksissa on vallalla kaksi keskenään taistelevaa suuntaa: toinen suunta on luonteeltaan hyökkäävä, ilmeten se vihamielisessä suhtautumisessa maailman ensimäiseen työväenluokan diktatuurin hallitukseen ja on sen päämääränä proletariaatin diktatuurin kukistaminen, — ja toinen suunta taas sellainen, joka sallii — ainakin visseillä ehdoilla — kahden talousjärjestelmän neuvostollisen järjestelmän ja kapitalistisen järjestelmän, rinnakkaisen olemassaolon.

IV edustajakokous kokoontui työhönsä v. 1927 huhtikuussa, s.o. juuri sellaisena ajankohtana, jolloin hyökkäysluontoiset suunnat olivat erikoisen voimakkaat. Kuten muistanette, tapahtui kohta edellisen edustajakokouksen töiden loputtua Englannin ja Neuvostoliiton välisten diplomaattisten suhteiden katkeaminen.

Lyhyesti voisi edellisen edustajakokouksen ja heti sen jälkeen seuranneena aikana kansainvälisten suhteiden alalla vallinneen kauden luonnehtia kahdella ilmiöllä. Niistä toinen — äärimmäinen jännittyneisyys Englannin ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa, ja toinen — vallankumousliikkeen valtava nousu. Näiden kahden ilmiön välinen yhteys ei sisälly tietenkään ainoastaan aikaan vaan myöskin niiden olemukseen. Sillä mitäpä merkitsi Kiinan vallankumouksen nousu ja sen mahdollinen voitto? Se merkitsi vallankumouksen asemien suurta voimistumista kautta maailman, imperialismin vallan heikentymistä ja kapitalistisessa renkaassa olevan Liittomme aseman huomattavaa lujittumista.

Englannin ja Neuvostoliiton välien katkeamisen yhteydessä kiristyi kansainvälisen tilanteen jännittyneisyys varsin huomattavasti. Tämä ilmeni esim. sellaisissa tapahtumissa, kuin lähettiläämme tov. Voikovin murhaaminen Varsovassa. Sitten seurasi selkkauksia Ranskan ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa, selkkauksia, jotka johtivat siihen, että Ranskan hallituksen taholta vaadittiin meitä kutsumaan pois Pariisin lähettiläämme tov. Rakovskij, ja nimittämään hänen tilalleen toinen henkilö; saman vuoden joulukuussa sattuivat tunnetut Kantonin tapahtumat, jolloin Kantonissa toimivan neuvostokonsulaatin henkilökuntaa kohtaan käytettiin petomaista mielivaltaa. Rinnan Kiinan vallankumouksen nousun kanssa ilmeni samanaikaisesti yleismaailmallisen vallankumousaallon nousu sellaisina ilmiöinä, kuin Englannin hiilenkaivajain lakko ja kansallis-vallankumouksellisen liikkeen voimistuminen useissa siirtomaissa.

Idän vallankumousliikkeen voima ei voinut tietenkään olla vaikuttamatta myöskin Englannin konservatiivien aktiivisuuteen heidän suhtautumisessaan Neuvostoliittoomme. Englannin ja SNTL:n välisten diplomaattisten suhteiden katkeaminen toukokuussa v 1927 ei tapahtunut minään odottamattomana yllätyksenä. Jo saman vuoden maaliskuussa koolla olleen Kansain Liiton täyistunnon käytäväpuheina esitettiin englantilaisten taholta aivan vakavassa äänilajissa konkreettisia suunnitelmia neuvostovastaisen blokin muodostamiseksi.

Näin siis kansainvälisten suhteiden perusprobleemina ja ikäänkuin akselina, jonka ympärille koko kansainvälinen tilanne keväällä v. 1927 asemmoittui, oli Neuvostoliiton ja kapitalistisen maailman välisten suhteiden jännittyneisyys. Tämän jännittyneisyyden keskiönä oli suhteiden kärjistyminen Englannin konservatiivisen hallituksen ja Liittomme välillä. Isobritannian hallitus pyrki kokoomaan käsiinsä kaikkien Neuvostoliitolle vihamielisten voimien johdon.

Useat enlantilaiset politiikot osoittivat, että Neuvostoliiton kukistuminen helpoittaa suuressa määrin heidän väkivaltapolitiikkaansa siirtomaista. Täten siis vihamielisyys meitä kohtaan tänä aikana ei ollut ainoastaan vihamielisyyttä luokkavihollista kohtaan, proletariaatin valtaa ja proletaarista valtiota kohtaan, vaan lisäksi liittyi se toivoon tuoda tällä keinoin parannusta Isobritannian asemaan siirtomaissa, joissa vallankumouksellisen liikkeen aalto oli nousussaan.

Vaikea on mennä sanomaan, mitä osaa toivot ja suunnitelmat välittömästä aseellisesta hyökkäyksestä tämän yhteydessä esittivät, vaikkakin välien katkeamiseen johtaneet teot ylittivät karkeudessaan kaiken sen, mitä tähänastinen diplomaattisten suhteiden historia tietää kertoa. Te kaikkihan muistatte, että Lontoossa toimivan kauppavaltuuskuntamme huoneustossa murrettiin kassakaapit, särjettiin lattiat, ryöstettiin kaikki asiapaperit j.n.e. Jo ennen tätä riitti Englannin hallituksella häikäilemättömyyttä käyttää hyväkseen aivan selvästi väärennettyjä asiapapereita, niiden joukossa tunnettua "Sinovjevin kirjettä", joka viime aikoina on täysin sitovasti todistettu karkeasti väärennetyksi.

Tapahtuman jälkeinen Englannin hallituksen ja niiden konservatiivipiirien politiikka, jotka välien katkaisemisen aikaan saivat, sisältyi taloudellisiin painostustoimenpiteisiin Liittoamme vastaan. Koko keinottelu Neuvostoliiton taloudellisilla vaikeuksilla jotka muka johtavat tuhoomme, ja kaikki tämän tuhon ennustelut olivat lähtöisin juuri näistä piireistä, ollen ne lisäkeinona konservatiiveille näiden mobilisoidessa ympärilleen sellaisia voimia, jotka turvasivat tämän neuvostovastaisen liikkeen mahdollisuuden.

Nyt taas painattavat ulkolaiset lehdet vähän päästä samantapaisia juttuja Neuvostoliiton kriisistä, romahduksesta, vararikosta j.n.e. Nyt tuollainen ei ole enää vaarallista, sillä jos ihmiset vuosikausia ennustelevat, eikä heidän ennustuksistaan yksikään käy toteen, niin heihin lakataan luottamasta. Nimenomaan näin on nyt käynytkin meidän "romahduksemme" ennustelijoille.

Ryhtyessään tähän kaikkeen oli Englannin hallituksen tarkoituksena päästä kaikkien Liitollemme vihamielisten voimien johtajaksi ja järjestäjäksi. Entä mikä oli tuloksena? Kuten tiedätte, on nyt jo porvarillinenkin lehdistö yhtynyt sellaiseen johtopäätökseen, että tappiolle emme joutuneet me, vaan juuri Englannin hallitus, koska sen esimerkkiä ei yksikään muu valtio seurannut. Vaikkakin Englannin taholta on meitä vastaan toimittu taloudellisen ja finanssipainostuksen metoodeilla, niin siitä huolimatta on kauppamme ja taloudelliset yhdyssiteemme kapitalististen maiden kanssa aina tähän päivään saakka yhäti lujittuneet. Tämä osoittaa, että yritys järjestää yhteisrintama meitä vastaan, yritys, joka kaksi vuotta sitten oli koko kansainvälisen elämän tärkein tapahtuma, päättyi sillä ajanjaksolla epäonnistumiseen.

(Jatk.)

Toronton uutisia

"Unelma karjamajalla" esitetään toisen kerran lauantai-iltana syysk. 28 p. Tämä kaunis näytelmä on mielenkiintoinen, kuvaten kansan elämää iloineen ja suruineen. Renki Pentti esittää rengin tyylillä rehtiä suorasanaista kansan miestä, huvittaen katsomoa suorasanaisuudellaan. Keikari Erkki luo näytelmään mitä makeamman humoorin, kollolla keikarimaisuudellaan. Esitys yleensä ensi kerralla sujui hyvin, joten toisinnassa nähdään vielä hiotumpaa esitystä. Täyttäkäämme katsomo. Esitys alkaa täsmälleen 8.15.

Suomalaisen puoluefraksion kokous pidetään osaston huoneustolla sunnuntai-iltana syyskuun 29 p alkaen kello 8. Ottakaapa kommunistipuolueeseen kuluvat suomalaiset huomioon ja saapukaa tähän perin tärkeään kokoukseen joukolla.

Pioneerijärjestön suomalainen lasten koulu alkoi toimintansa osaston huoneustolla 22 p. Ne vanhemmat, jotka eivät vielä ole lähettäneet lapsiaan kouluun, tehkää se viipymättä, sillä se on hyödyksi lapsille että pääsevät koulun oppiaineista alusta alkain perille. Siten saaden koko sen hyödyn mitä koulu voi tarjota oppilailleen. Koulu alkaa jokainen sunnuntai kello 2 iltapäivällä.

Päivänsäästöaika lopetetaan sunnuntai aamuna syyskuun 29 p. ja otetaan käytäntöön taasen standardiaika, s.o. kellot siirretään tunti takasin ja niin saamme sen verran "pitemmän" sunnuntain. — J.

Timminsin uutisia

Palvelijatar osasto

on ollut aivan toimettomana kesäkuun alusta saakka. Yritimme saada kokouksia koolle, mutta yritys oli turhaa, joten annettiin lomaa syksyyn saakka Nytkin muutaman kerran kokous ilmoitettiin turhaan, mutta lopulta kuitenkin saatiin pystyyn kokous, joka oli 19 p. Yksitoista palvelijaa oli koolla, joka muuten oli hyvä numero näin alussa. Neljä uutta jäsentäkin hyväksyttiin, vanhat kun ovatkin enimmäkseen lähteneet muille markkinoille. Ikävä vaan ettei nuoriso-osaston palvelustytöt nytkään "muistaneet" saapua vaikka heitä on viimeaikoina kehoitettu siihen aivan todellisesti.

Johtokuntaan valitsimme kolme uutta jäsentä poismuuttaneiden tilalei, nim. Aino Saari, Kasvi Mansikka ja Selma Järvinen. Iltamat päätimme pitää piakkoin, tehtiin jo alkuvalmistelujakin, myöhemmin selostetaan enemmän. Kokoukset päätettiin alkaa pitämään niinkuin ennenkin kaksi kertaa kuukaudessa. Siis seuraava kokous on lokak. 3 p. klo 8 illalla. Muistakaapa silloin kaikki saapua täsmälleen ja tuokaa uusia jäseniä tullessanne. Sillä silloin työmme vasta alkaa tuloksia tuottamaan kun on kaikki mukana. Palvelijain on aika järjestyä. — E. X. T.

Musiikista tämäkin on

Olen luullut tähän asti ettei ole niin rohkeaa henkilöä joka lähtee suoraan puolustamaan haitaria ja niiden soittajia, mutta olen erehtynyt. "Ei-musikantti" kirjoittaa Työmiehessä syysk. 17 päivä, että hän on tullut siihen tulokseen että hanurin soittajia koitetaan saada huonoon valoon kateudesta. En usko että kukaan musiikin ystävä viitsii kadehtia haitarin soittajaa, sillä se on kaukana musiikista. Olen itse soittanut haitaria monissa tansseissa, mutta kun olen tullut huomaamaan miten alaarvoista se musiikki on, olen heittänyt sen pois, eikä mikään mahti maailmassa saa minua enään sitä pelä ottamaan käteeni tarkoituksella tanssittaa ihmisiä sen äänen värinän mukaan. Siksi luulen, ettei toistakaan musiikin ystävät sitä taitoa kadehdi. Vai mitä? "Ei-musikantti" kirjoittaa että haitarin soittajat ovat työläisten lapsia, ja ehkä on hanurikin velaksi ostettu, ja elää niidenkin pitää. Se on totta monessa suhteessa. Mutta jos ihmisellä on tosi halu musiikkialalle niin ei ole pakko juuri haitarista alkaa, sen voi saada muunkin istrumentin velaksi yhtähyvin kuin haitarinkin ja esimerkiksi viululla tai pianolla voi edistää musiikkia paljon paremmin kuin haitarilla. Mutta haitarin soittajilla ei ole pääkysymyksenä musiikin edistäminen, vaan enemminkin ehkä sillä ansaitseminen. En ole vielä mistään julkaisuista lukenut että musiikki haitarin muodossa on edistystä eteenpäin musiikki alalla vievä, vaan se on askel taaksepäin. Ja monella hyvälläkin soittajalla on ollut elämässä se aika, jolloin häntä ei ole tunnettu, joten hän on saanut kärsiä nälkää ja olla puutteessa. Onko siis niin välttämätöntä että haitarin soittajilla heti, kun ovat saaneet pelin käsiinsä, on oltava mahdollisemman "lihavat olot", heti saada elatus "taiteensa" perusteella? Haitarin soittajat ottavat läksyjä kolme kuukautta, jos ottavat, ja sitten lähtevät kiertämään maailmaa taiteilijoina, jota vastoin viulun ja pianon soittajat eivät saa minkäänlaista taiteilijan titteliä vielä kymmenenkään vuoden kuluessa. Jos viulun ja pianon soittaminen olisi niin helppoa kuin haitarin, niin jokainenhan sitä tekisi, silloin ei olisi puute soittajista. Kyllä kai "ei-musikantti" tunnustaa, että viulunkin soitto on taidetta, jota vastoin haitarin repiminen on paremminkin vaan rämpytystä. Jos vielä jatkuu kymmenen vuotta tätä menoa, niin ei löydä musiikkia maailmasta. Kun kaikki yhdistykset ja seurat, osastot ja toimikunnat, antaa kaiken maksullisen soiton haitarin "runnaajille", ja sitten jos tarvitaan johonkin juhlaan juhlasoittoa, niin otetaan niitä, jotka ovat elämässään tehneet kovemman työn musiikin päälle, niin enpä usko että ketään haluttaa sitä varten opetella viululla tai pianolla soittamaan että saa sen kunnian, s.o. ilmaseksi soittaa jossain juhlassa, kun illalla tanssissa on haitari etutilalla, jolloin on maksullinen soitto kysymyksessä. Torvisoittokunta on juhlien pohja, se täytyy myöntää. Mutta ei ole niin innostunutta montakaan, jotka opettelee soittamaan ainoastaan sen vuoksi, että saavat soittaa. Kyllä nekin joskus haluaisi saada jonkun dollarin vaivoistaan. Mutta nykyään se on mahdotonta, kun ei enään kahdeksahenkinen orkesteri kelpaa soittamaan samalla maksulla tansseissa kun kaksirivisen haitarin soittaja. Siis, jos tätä menoa vielä jatkuu, saa panna viulut, torvet, pianot ja kaikki muut instrumentit, jotka edustavat ylempää musiikkia, nurkkaan ja tilalle ottaa vaan kaksirivinen haitari. Moni vanhempi haluaisi antaa lapselleen koulua paremman istrumentin soitossa, mutta se ei kannata, kun korkeintaa saa tilaisuuden esiintyä ohjelmailtamissa antamassa ohjelmaa ilmaiseksi, maksulliset soitot ei tule kysymykseenkään.

Olisi suotavaa että osastot ottaisivat jo sen kannan, että ruvettaisiin haitaria poistamaan meikäläisistä tanssitilaisuuksista ja ottamaan tilalle jotain parempaa, jotain joka jossain määrin paremmin korvaisi musiikkia. Mutta jos ei tätä ehdotusta hyväksytä, niin ehdotan, että tilataan Italiasta posetiivi jokaiseen osastoon, sitä pystyy veivaamaan ukko kun ukko, niin säästetään monta dollaria osastolle sillä kaupalla. Miksikäpä sitä yritetään musiikkitaitoa kohottaa, jos kerran tuon tapaisilla tullaan toimeen. Mutta jos taasen huomataan tarpeellisuus parempaan musiikkiin meikäläisissäkin piireissä, niin silloin täytyy ruveta tositoimintaan. Silloin täytyy panna liikkeelle kaikki voimat, jotka edustavat musiikkikulttuuria sen jaloimmassa muodossa. Viulun soittajat, jotka omaavat jonkinlaisen kyvyn, kokoaisivat voimia yhteen ja perustaisivat orkestereja vastaväitteistä huolimatta, pianon soittajan voi myös saada mukaan ja niin olisi pohjaa jo parempaan päin. Yksi ilmiö, jonka joskus huomaa, on se, kun viulu ja haitari vetävät yhteen joltakin "hiljasen pojan polkkia", Siinä tehdään viululle suurta vääryyttä. Miten on mahdollista että viulu kuuluisi haitarin rinnalla? Luulen, että sellaiset viulun soittajat eivät rohkene muuten soittaa, pelkäävät kai että yleisö kuulee ja tulee tuntemaan heidän taitonsa. Mutta konserttia sitä vaan annetaan silläkin tavalla, ja yleisö on haltioissaan, kun kaksi "kuuluisuutta" oikein vetelee Kauhavan polkkaa. Pitäisi yleisönkin jo ruveta ajattelemaan, ettei semmoiset konsertit ole muuta kun musiikin halventamista, vaikka niihin sisäänpääsy on aina kohtalaisen kallis. No, niinhän se on, että mitä suurempaa humpuukia, sitä suuremman kannatuksen se saa.

Nyt lopetan taasen ja toivon että joku haitarin soittajakin kirjoittaisi kokemuksistaan ja ajatuksistaan.

Jepetti.

TYÖVÄEN URHEILU

Helsingin Jyryn julistus Suomen työläisurheiluväelle

Sen johdosta, että TUL:n sosdemien johtokopla on erottanut Helsingin Jyryn liitosta, on sen jäsenistö pitänyt kokouksen ja laatinut julistuksen Suomen työläisurheiluväelle, josta otamme seuraavassa kohtia, jotka hyvin valaisevat mitä on tapahtunut.

Hyvät toverit!

Hetki on lyönyt, jolloin työväen urheiluliikkeen matalamieliset hajoittajat kaikkialla maailmassa, mitä häikäilemättömämmin, keinoista välittämättä, pyrkivät alhaiseen päämääräänsä — työläisurheilun rikkirepimiseen, sen alistamiseksi eri maiden sosdem puolueiden ja porvariston etuja palvelemaan. Tämä työ, missä viime vuosien aikana joukko työläisurheilulle aivan vieraita puoluepolitikoitsijoita on erikoisella tavalla kunnostautunut, on nyttemmin saavuttanut huippunsa. Tämä joukko on nyt lopultakin paljastanut todellisen olemuksensa ja tarkoitusperänsä, lähtemällä suoranaisen hajotuspolitiikan tielle lähtemällä avoimesti erottamaan Suomen työväen urheiluliitosta niitä, jotka työläisurheilun periaatteille uskollisina eivät ole voineet alistua ja hyväksyä heidän petollista toimintaansa Suomen voimakkaan, kukoistavan ja elinvoimaisen työväenurheiluliikkeen rikkirepimisessä.

Jo kolmatta vuotta on sosdem hajoitussuunta esiintynyt kaikessa räikeydessään. Häikäilemättömien valtakirjaväärennysten jälkeen v. 1927 liittokokouksessa enemmistöksi päässyt ryhmä astui jo silloin selvän väkivaltapolitiikan tielle. Suomen työl. urh. elinkysymykset heitettiin sivuun ja tilalle otettiin sosdem puolueen julkea hajoituspolitiikka. Määrätietoisesti alkoi TUL:n silloinen johto (yhtä jäsentä lukuunottamatta) viemään työläisurheiluamme sille vieraille raiteille. Liittomme aikaisempi, rehellinen kanta, esim. kansainvälisyyskysymyksessä ei nyt enää tullut kysymykseenkään. Liiton johto, yhdessä Luzernin Urheiluinternationalen reformistisen johdon kanssa — jolle työläisurheilun kansainvälinen yhtenäisyys on aivan vieras asia — ryhtyi jarruttamaan kansainvälistä kanssakäymistä ja katkomaan suhteita ulkolaisten veljesjärjestöjen kanssa.

Kaikkihan tuntevat nämä tapaukset siksi hyvin, että tässä yhteydessä on turha niihin puuttua. Kuitenkaan ei voi olla mainitsematta sitä Suomen työläisurheilulle suorastaan vahingollista tekoa, kun TUL:n johto, laajojen jäsenjoukkojen mielipiteestä välittämättä katkaisi urheilulliset suhteet Neuvostoliiton työläisurheilujärjestöjen kanssa.

Jotta työläisurheilumme yhtenäisyys edes kansallisella pohjalla olisi säilytetty, oli Suomen tyläisurheiluväen valtavan enemmistön alistuttava tähän häpeälliseen tekoon. Sitäpaitsi odotettiin lähestyvää 5 liittokokousta ja sitä että TUL:n johto, lupausten mukaan, kiirehtisi urheilullisten suhteiden uudelleen solmiamista.

Osoittautui kuitenkin jälleen oikeaksi väite, että TUL:n nykyiset urheilujohtajat eivät halua kansainvälistä yhtenäisyyttä, vaan sitä kaikin voimin vastustavat.

Venäläiset ovat jo aikoja sitten ilmoittaneet suostuvansa jatkamaan yhteistyötä "Pariisin sopimuksen" perusteella. Mutta TUL:n johto ei lopeta saartokäskyänsä, mikä on yksi osa siitä renkaasta, millä aiotaan eristää Neuvostomaan työläiset kapitalistimaiden työläisistä.

TUL:n 5. kongressi myöskin vain entisestään kärjisti tilannetta liitossamme. Kuuroina yhtenäisyysasialle — poliittisen kiihkonsa sokaisemana — teki kongressin näennäinen enemmistö päätöksiä, jotka mitä syvimmin loukkasivat Suomen työläisurheiluväen valtavan enemmistön mieltä ja vakavasti uhkasivat liittomme yhtenäisyyttä. Kansalliselta ja kansainväliseltä kannalta katsottuna oli TUL:n puoluepoliittinen johto ajanut liittomme mitä synkimpään umpikujaan. Ulospääsy näytti mahdottomalta ja suuri sisäinen katastroofi näytti lähenevän uhkaavasti.

Nyt on seuramme — yksi Suomen työläisurheiluliikkeen syntysanojen lausujia — eroitettu TUL:sta!

Olemme "tehneet suuria rikkomuksia", selittää liiton johto, joka lieventääkseen omien rötöstensä joukoissa aiheuttamaa katkeruutta, koettaa saada huomion kiintymään toisaalle — niihin "törkeisiin rikkomuksiin" mitä seuramme on tehnyt.

Mitä me sitten olemme tehneet?

Niin, me olemme kieltäytyneet panemasta täytäntöön liiton johdon määräämää rangaistusta niihin jäseniimme nähden, jotka osallistuivat työläisurheilijain kansainvälisiin suurkilpailuihin Berliinissä kesäk. 29—30 p:nä. Olemme lisäksi kieltäytyneet eroittamasta seuramme jäsenyydestä niitä palloilijoita, jotka osallistuivat ammattiosastonsa järjestämiin jalkapallo-otteluihin venäläisiä työläispalloilijoita vastaan. Emme kummassakaan näistä tapauksista näe mitään rikollista tai työläisurheilun periaatteiden vastaista menettelyä, joten emme mitenkään voineet hyväksyä liiton johdon määräämiä rangaistuksia. Kantamme tässä asiassa on selvä ja kiistaton. Seuramme on koko TUL:n olemassaoloajan taistelut työläisurheilun kansainvälisen kanssakäymisen puolesta, joten hyväksymme täydellisesti jäsentemme esimerkillisen menettelyn. Ja olemme myös vakuutettuja, että työläisurheiluväen enemmistö on kanssamme samaa mieltä.

Lisäksi syytetään meitä siitä, että olemme kutsuneet painikilpailuihimme osanottajia Neuvostoliitosta, Saksasta, Virosta ja Ruotsista — mikä oli vastoin TUL:n hajoittajajohdon suunnitelmia ja pyrkimyksiä. Kysymme nyt Teiltä, Suomen työläisurheiluväki: — Oliko se rikos ja vastoin työläisurheilun periaatteita? Oliko rehellisen työläisurheiluhengen vastaista kutsua kilpailuihimme osanottajia, jotka ovat ulkolaisten veljesjärjestöjemme jäseniä, työläisurheilijoita — saman työväenluokan jäseniä kuin mekin? Oliko se rikos, josta seuramme olisi ollut eroitettava liitosta, joka kantaa nimeä: Työväen Urheiluliitto?

Suomen työläisurheilijat! Te vastaatte yhtenä miehenä:

— Ei! Rikos se ei ollut!

Se oli teko, joka on sopusoinnussa eri maiden työläisten keskinäisen solidarisuuden kanssa. Se oli teko, joka suuresti nosti Suomen työläisurheilun viime aikoina kovasti huonontunutta asemaa ulkolaisten työläisurheilijain ja eri maiden työläisten silmissä.

Se oli lisäksi teko, jonka hyväksyvät kaikki Suomenkin rehelliset työläisurheilijat, mitä todistaa painikilpailujemme suomalaisten osanottajien 110 miehen voimalla, yksimielisesti hyväksymä päätöslauselma, missä sanotaan selvät sanat liiton johdolle sen harjoittaman katalan pelin johdosta.

Työläisurheilutoverit!

Me vetoamme Teihin, sillä me tiedämme, että Te seisotte meidän takanamme.

Meidät on eroitettu mutta me emme ole yksin! Näyttäkäämme se TUL:n nykyiselle johdolle, joka lyhytnäköisyydessään ei huomaa, että sen antama isku, jonka tarkoituksena on meidän tuhoamisemme, kääntyykin sitä itseään vastaan.

Toverit! Meidät on eroitettu, mutta me emme pelkää!

Me luotamme siihen, että Te ojennatte meille veljellisesti kätenne, ja siten yhdessä teemme tyhjiksi katalan vastustajamme, TUL:n poliittisen johdon pyrkimykset.

Meidät aiotaan eristää muista Suomen työläisurheilijoista. Siihen pyrkivät TUL:n hajoittajat. Mutta se ei

Viikon tapahtumista

Valkoryssillä Europassa
nälkä jo suolissa laulaa,
vaikka on useat porvarivallat
antaneet auliisti "lainaa".
Pantattu kaikki on 'kalleudet,
kun työhön ei tottumusta,
valtaanpääsynsä toiveidentaivas
myöskin on nokisenmusta.

Thomaspa tekasi kauppareisun
Canadan "kultalahan",
herrojen juhlakekkereissä
sai hän pullean mahan.
Vientiä, tuontia tuumiskeltiin,
kun juomat ne "hankasi kaulaa",
työttömyyspeikko nurkan takana
kolkosti vastahan nauraa.

Kiinan sisällisodasta kertoo
viimeiset viestit täältä,
kuinka on kenraalit keskenänsä
kovin jo hurjalla päällä.
Ja Venäjä Kiinan alamaisille
lähtöpasseja antaa,
Nankingin herrojen törkeät teot
sodanroihulle syttyjä kantaa.

Työläisten murhasta syytetyt
pääsevät rahalla vapahaksi,
kun Manville-Jenckens
murhaajille ryhtyvi turvaajaksi.
Kyseessä "vain" oli työläis-äiti
Wiggins nimeltänsä,
puolesta sorretun luokkansa
antoi urhona elämänsä.

"Boy scout"-liikkeen perustaja
sai nyt arvolleen nousun,
"vapaakansalais"-tittelillä
Lontoo kruunasi touhun.
Silkkiköytehen hirsipuussa,
Baden-Powel voi kuolla,
siinä on merkitys arvollansa,
se etu on nimellä tuolla.

"Todellista itsemurhaa"
eräs tarjosi filmattavaksi,
että omaisilleen tuloja oisi
siitä nyt runsaammasti,
kun ei Wienissä itsensä
voinut hän elätellä,
eikä opettajanvirassa ollessansa
kehdannut kerjäellä.

MAGNUS RAEUS.

Vapauden myymä kirjallisuus

Vapauden kirjakaupan varasto on melkoisen monipuolinen. Mutta etenkin on uudempi työväen kirjallisuus hyvästi edustettuna. Varastossa on sellaisia mainioita kirjoja kuin seuraavassa luetellut:

Aapinen, hinta 55 s.; Alas Spartakus, hinta 15 s.; Amerikalaisen työväenliikkeen vararikko, 55 s.; Amerikan unionistisen edustajiston Venäjän matka, 40 s.; Juustoparooni, 40 s.; Kamaran sankarit $1.50; Lenin ja leninismi, 75 s.; Lenin — taistelija, opettaja ja johtaja, 40 s.; Luokkien sota, 85 s.; Murrosajan lauluja, $1.25; Osakeyhtiö Europa vai Euroopan Yhdysvallat, 75 s.; Pakolainen, $1.50; Perheen yksityisomaisuuden ja valtion alkuperä, $1.00; Saksan kumoustaistelu, 75 s.; Sementti, $1.25; Sosialistisen filosofian juuret, 40 s.; Tiilenpäitä lukemassa, 25 s.; Tiede ja vallankumous, 60 s.; Tyhjät myllyt, 60 s.; Työmiehen talousoppia, 50 s.; Työn historia, 85 s.; Valtio ja vallankumous, 35 s.; Ylös helvetistä, $1.25; Imperialismi, 75 s.; Jeesus-taru, 45 s.; Spartakus, 75 s.; Lastenkirja, $1.00; Hauska kirja, 80 s. Lisäksi on vielä muita työväestölle erikoisen tärkeitä kirjoja, mutta kun niitä on ainoastaan pienempi määrä, ei niitten nimiä ole otettu tähän luetteloon.

Nyt on taas syksy käsillä. Luonnon helmassa oleskelu ei oikeastaan millään suomalaisten asumilla paikkakunnilla Canadassa enää ennen ensi kesää ole mahdollista. Näinollen on aika lukemiseen ja tutkimiseen. Tällainen aika on edullista käyttää etupäässä hyvän työväenkirjallisuuden lukemiseen ja tutkimiseen. Valitkaa ylläolevasta luettelosta sellaisia kirjoja joita ette ole ennen lukeneet ja tehkää sitten tilaus. Kirjat lähetetään heti tilauksen saavuttua.

Tov.

Box 69 VAPAUS Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.40 Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

tule heille onnistumaan. Laajojen työläisurheilijajoukkojen suunnaton voima on meidän puolellamme ja se vie taistelumme voittoon.

Me tulemme järjestämään kilpailuja. Rehelliset työläisurheilijat osallistuvat niihin kielloista huolimatta! Osallistuminen kilpailuihimme on samalla taistelua yhtenäisyyden ja oikeiden periaatteiden puolesta. Se on sitä taistelua, jota TUL:n johto, työläisurheilulle vieraat hajoittajat, eniten pelkäävät. Se on taistelua, missä rehellinen työläisurheilumieli asetetaan luihua ja petoksellista hajoituspolitiikkaa vastaan.

Hereille siis Suomen työläisurheilijat! Rintama tiiviiksi taistelutunnuksiemme ympärille!

Sulut pois työläisurheilun kansainvälisen yhteistoiminnan tieltä!

Alas katalat työläisurheilumme hajoittajat!

TUL takaisin selvälle luokkapohjalle!

Kaikkien maiden työläisurheilijat yhtykää!

Helsingissä, syyskun 2 p:nä 1929
Helsingin Työväenyhdistyksen Voimistelu- ja Urheiluseura Jyry r. y.

SUOMESTA

Valkosuomen vangit — ne rakkaat ja ne toiset

Kansa, jolle porvari tahtoo teroittaa mieleen vitivalkoisen esivallan kunnioittamista, on taas saanut tuntuvan esimerkin tämän esivallan laadusta. Ilman suurempia ihmettelyjä kerrotaan sanomalehdissä, että kuuluisa halkohuijari Konrad Ulsti on saanut päähänsä lähteä murhapolttovankeudestaan vähän huvittelemaan ja että Antrean piirin nimismies on sanonut, jotta herra Ulsti on hyvä ja menee. Ja Ulsti lähti oikein herraskyydillä. Nimismiehen asemalle lähettämä konstaapeli ei liene pitänyt puhetta lähtiäisiksi, mutta kyllä Ulsti oli iloinen muutenkin.

Sitten matkasi Ulsti kiertoteitse Kuolemanjärvelle, missä hänellä esiintulleesta syystä sattui olemaan halkokavallusjuttuja selvitettävänä. Tämä ikävä viivytys ei kuitenkaan kestänyt kauan, kun juttu lykättiin j.n.e. Senjälkeen pääsi Ulsti tänne hänelle halkokaupoista ja hotellielämästä rakkaaksi käyneeseen Viipuriin.

Emme voi ymmärtää, miksi viipurilaiset etsivät eivät malttaneet olla ällistelemättä Ulstin kadulla nähtyään. Olihan Ulsti jo niin lukuisat kerrat ollut syytettyjen penkillä ja saanut tietää yhdessä muiden valkoisten herrojen kanssa tekemistään veriruskeista synneistään, mutta silti aina kävellyt oikeussalista yhtä vapaana kuin muutkin valkoiset kansalaiset. Mutta niin ne etsivät joistakin toistaiseksi selvittämättömistä syistä alkoivat tuumia, että murhapoltosta vangittavaksi määrätty ja jo vangittuna ollut Ulsti olisi kenties vangittava uudelleen. Eikä siinä mennytkään kovin monta päivää, ennenkuin herra Ulsti käytiin pyytämässä kotoaan Kämärältä pienelle matkalle — Antrean nimismiespiirin vankikoppiin.

Saattaa olla, että herra Ulsti vähän pahastui tästä kesäloman keskeyttämisestä. Ja Antrean piirin nimismies herra I. Hytönenkään ei näytä asiain tällaisesta käänteestä oikein tykkäävän, koskapa hän ei "asian tässä vaiheessa ollessa" ollut katsonut voivansa antaa lähempiä tietoja.

Tässä tulee mieleen, ettei näitä lähempiä tietoja valkoisten herrasmiesten vankinaoloista tahdo saada muuten kuin paikan päällä, kuritushuoneissa ja vankisiirtoloissa. Esimerkiksi, erinäisiä vuosia sitten sotasaalis-miljoonakähvellyksistä muutamiksi vuosiksi kuritushuoneeseen tuomitusta hovioikeuden assessori Hallonbladista ei kansa hänen sovitusajaltaan tietäisi yhtään mitään, ellei siitä tässä vähäsen annettaisi osviittoja.

Tämä valkoinen lainlukija joutui ensin Sörkkään, l. Helsingin keskusvankilaan, mutta häntä ei huvittanut siellä olo. Ei saanut polttaa rauhassa sikaareitaan. Tahtoivat rähistä siitä. Tuli siirto Sukevalle. Toisten vankien puskiessa töitä kuin hullut ja saadessa maistaa isänmaan "kasvatuksesta", sattui Hallonblad herrasmiehenä yhtymään kansliatöihin. Siinä sitä olikin ainakin tunniksi päivässä ajanvietettä. Lääkäri sattui huomaamaan, että herra H:n terveys on heikko ja niinpä täytyi hänen saada erinäisiä annoksia valkoisen herrasväen ruokia, joita ei suinkaan vankiloissa pidetä tavallisina. Terveys vaati sikaarejakin, ja ei suinkaan sitä niidenkään puutteessa mic... ruvettu tappamaan. Sitten se terveys vaati oleskelua ulkosalla, talvisin hiihtelyä kärpän pyydystämisessä ilman vangille kiusallisia seurauksia j.n.e. Ja niin se sitten, terveyden yhtä ja toista vaatiessa, valkoisen herraskavaltajan aika kului ja tuomio läheni loppuaan. Nyt se lienee loppunutkin.

Ihmettelemme, miksei isänmaallinen porvari ole ottanut Hallonbladista esimerkkiä kiittäessään nykyistä vankeinhoitojärjestelmää. Ja jos joku olisikin ruvennut mukisemaan, että sehän on poikkeus, niin olisi niin erinomaisen hyvin sopinut ottaa joku toinen valkoinen kähveltäjä, josta ei ole tehty hullua, vaan on tuomittu kuritushuoneeseen, lisätodistajaksi, että kyllä se vankilakomento on sellaista kuin tämä porvari on kehunut. Nyt olisi myös hyvä sanoa, että jos ette vieläkään usko, niin kysykääpäs Ulstilta.

Näin menetellen olisi porvari kenties saanut maailman uskomaan, että poliittisten vankien mieliäjärkyttävät kuvaukset vankilassa heitä kohtaavasta valkoisesta terrorista ovat perättömiä. Ja Antrean piirin nimismieskin voisi esiintyä ihmisystävänä, eikä kukaan luulisi valkoisen esivallan suosivan valkoisia huijareita ja kavaltajia sekä kiduttavan punaisia, luokkatietoisia työläisiä, joille työväenluokka on antanut luottamuksensa. (Työssä, Joonas.)

INTIA

Englantilainen ammattiyhdistysmies, työväenpuolueen parlamenttiedustaja A. A. Purcel, joka oli Englannin ammattijärjestön edustajiston mukana käymässä Intiassa, on "The Plebs"-lehdessä julkaissut seuraavan, suomalaistakin lukijaa kiinnostavan lyhyen kuvauksen työväen oloista Intiassa.

Bombayn satama on monessa suhteessa Lontoon sataman kaltainen. Kummassakin niissä ankkuroivat pääasiassa samat laivat: valtamerilaivoja kaikista maapallon osista, monet tulleita suoraan Englannista. Ilmenevät satamaelämän tunnetut näyt, melu ja hajut, häärinä, äänekkäät laivojen signaalit, tavaramakasiineja kohti kääntyilevän nostoranojen kirskahtelut. Laivojen välissä ja telakoilla häärivät työläiset — kuten herkulestehtävä suorittavat muurahaisten armeijat — lastaten tai purkaen satamassa olevia laivoja. Tuo muistuttaa, kuten sanottu, elämää Lontoon kauppasatamissa, kuumana, auringonpaahteisena päivänä — yllä pilvetön, sininen taivas, jonka kirkkaat auringonsäteet heijastavat työläisten ruskettuneesta ihosta.

On kuitenkin eroavaisuutta, jonka havaitsee aste asteelta. Esim. Idän satamille ominainen tuoksu. Suurimpana eroavaisuutena ovat kuitenkin Bombayn ruskeaihoiset työläiset Lontoon valkoihoisten sijasta. Turbaaneilla varustetut, "dhotyihin" kääriytyneet työläiset antavat mitä vaihtelevimman leiman näytelmälle. Kummalliselta tuntuu kohdatessa näitä laskareja (Intian tai Aasian merimiehiä) Limehousessa, Lontoon usvaisilla, hämärillä kaduilla. —

Täällä, Bombayssa, meren rannalla on osa työtätekevää Intiaa. Bombayn työläiset tekevät työnsä samanlaisella tarmolla ja tottumuksella kuin työläiset Lontoossa tai Liverpoolissa. Heidän työnsä kestää tavallisesti klo 7:stä aamulla 5:een illalla, tehden he, ruokailuaika lukuunotettuna, 9-tuntisia työpäiviä. Palkka on keskimäärin 1 punta 7 sh. kuussa, tai 1 sh. 9 1|2 p. päivässä Ylityöstä maksetaan keskimäärin yksi pence tunnilta. Työttömiä lasketaan satamatyöläisistä joka hetki olevan keskimäärin kaksi kolmasosaa. — Lontoossa ansaitsee satamatyöläinen kolmessa päivässä sen, minkä Bombayn työläinen koko kuukauden ajalla.

Tässä on kuvattu Bombayn satama erityisesti siitä syystä, että se on tavallaan Intian porttina, sisäänkäytävänä. Se antaa sinänsä näytteen Intiasta ja elinehdoista siellä. Saamamme kuva ei ole kuitenkaan vielä täydellinen, ellemme siirry työläisten mukana työn päätyttyä Bombayn mitä epäterveellisimpään, alkuasukasten kaupunginosaan, missä sijaitsevat heidän arvaamattoman pimeät, synkät mustain luolain tapaiset asuntonsa, "chawe't" (lue: tsho). Valkoinen, myöskin kapitalismin kahleissa oleva työläinen ei voi kuvitellakaan, millaisissa eläimellisissä olosuhteissa Intian alkuasukastyöläisten on elettävä.

Kutomatyöläisten asunnot Bombayssa — ja Intian työläisten yleensä — ovat sanoin kuvaamattoman kurjat. Akkunattomat, ahtaat luolat, ravalla päällystettyine seinineen, pelkkä maa lattiana, sisäpuolella repaleisten räsyjen ja metallisten astioitten sekamelska, ei minkäänlaista paikkaa puhtaan veden säilyttämistä varten, ilman käymälöitä tai terveydenhoidon vaatimia alkeellisimpiakaan laitteita — naisten, miesten ja lasten kuhistessa sekaisin — nuoret ja vanhat, terveet ja sairaat, keittäen ruokaansa, peseytyen, syöden, nukkuen, synnyttäen lapsiaan ja kuollen; eläen kourallisella riisiä tai rasvaa, aina moninaisten sairauksien rasittamina — tässä jonkinlainen kuva noista "kodeista". —

Tarkastaessaan syvemmältä elämää Bombayssa voi havaita, tuntea jonkinlaisen pahaaennustavan uhkan. Intia elää parhaillaan uudistumisvaiheessaan. Se, mitä tapahtuu Intiassa tänään, sattui Britanniassa jo teollisen vallankumouksen kaukaisena aikana. Mutta Intiassa on kehitys tänään nopeampaa ja ihmiskunnan murhenäytelmä tapahtuu täällä paljon suuremmassa mittakaavassa. Täällä levittäytyvä kapitalismi ei ole tuloksena sisäisestä taloudellisesta kehitysprosessista, vaan suurimmalta osalta ulkopuolisista tekijöistä. Kapitalismi ei ole täällä kehittynyt yksityisistä yrittäjistä, alkuaan pienten teollisuuslaitosten avulla, kuten Europassa yli vuosisata sitten, vaan ilmennee se suoraan suurina trusteina ja niitten yhtyminä, joitten jättiläisteollisuuslaitokset ovat nopeasti levittäytyneet yli laajan siirtomaan missä miljoonat mitä köyhimmät alkuasukkaat elävät vielä suurimmalta osaltaan feodaaliajan olosuhteissa.

Historiasta tiedämme, että teollisen vallankumouksen aikana esim. Englannissa laajain maata omistamattomain joukkojen oli ryhmityttävä kaupunkeihin, teollisuuskeskuksiin, myydäkseen siellä ainoan omaisuutensa, työvoimansa, mahdollisimman halpaan hintaan. Tuona rajattoman riiston aikana syntyivät suuret teollisuuskaupungit, Manchester, Birmingham, Glasgow, Sheffield y.m. — Tämä aika on nyt Intiassa parhaillaan alkamassa.

Yleisenä käsityksenä oloja tuntemattomilla europpalaisilla on, että Intia on jonkinlainen sirkusjuhlakulkue elefanteilla ajavine, juveleilla koristettuine "rajaheineen", hevosilla ratsastavine, parrakkaine keihäsniekkoineen, harsoon verhottuine tyttöineen, joukottain valkoisiin pukeutuneita, turbaanipäisiä ihmisiä, jotka soittavat tom-tomeilla, laulaen omituisia laulujaan. Sellainen Intia valehtelee kuulemma vain satukirjoihin. Todellisuudessa sellaista ei ole olemassa. On vain maa, jossa kolmesataamiljoonaa asukasta elää jokapäiväisessä näläässä. Suurin osa heistä on maanviljelijöitä, työskennellen mitä alkeellisimmissa oloissa. He ovat todellisuudessa maailman köyhintä kansaa, heidän kohtalonsa ei ole paljon yläpuolella orjan asemaa. Useailla seuduilla ovatkin he suorastaan orjina. "Bebar", pakollinen työnteko, joka merkitsee todellista orjuutta, ei ole harvinaista. Toisilla seuduilla on "kamla"-järjestelmä sadointuhansin velkaannuttanut asukkaita aina 3 punnan suuruisiin summiin asti. Tämä velkataakka sitoo velallisen vaimoineen, lapsineen, vieläpä hänen lapsenlapsensakin koronkiskojan tai maanomistajan palvelukseen ainaiseksi. Intian maanviljelysjuuri luo mustan, kauhistuttavan taustan koko kuvalle.

Intian palkkatyöläiset ovat tänään inhoittavamman riiston alaisina kuin mitä olivat työläiset Lancashiressä sata vuotta sitten.

— — —

Mainitsin Intian vaaran uhkaavista enteistä. Eivätkö ne ole todettavissa? — On tapahtumassa merkittävä teollisuuden siirtyminen läntisestä maailmasta itään. Ajatelkaamme vain Intiaa jättiläismäisine jokineen, valtavine luonnon edellytyksineen, sen puuvarat, hiili, rauta, sen puuvilla ja jute-kankaat, sen maanviljelysmahdollisuudet sitten kun nykyiset alkuperäiset viljelystavat vaihtuvat uudenaikaisiin. Ajatelkaamme tuota Intiaa täydelleen teollistettuna, mikä tulee olemaan välttämättömyys, työläisjoukkoineen, jotka tulevat Bombayhin, Kalkuttaan, Madrasiin y.m. kaupunkeihin siirryttyään laajentamaan nämä suurkaupungeiksi — kurjannäköiset intialaiset kaupungit kymmeninetuhansine palkkaorjineen, jotka asuvat yhteenkasatuissa multa-asumnoissa.

Nuo Intianmeren ääressä raatavat Bombayn satamatyöläiset antavat nyt jo merkkejä nousemisestaan. Ja Britannian teollisuuden täytyy joutua häviölle kilpaillessaan Intian kanssa. Miten se voisi elää silloin kuin tuon halvan työvoiman avulla valmistetut tuotteet ovat valloittaneet maailman?

Intian työläiset ovat parhaillaan yhteen liittymässä, muodostaakseen voimakkaan, taisteluvalmiin ammatillisen ja poliittisen työväenliikkeen, joka pystyy lyömään takaisin kapitalismin pystyttääkseen sen sijaan sosialismin mahtavalle Intian niemelle.

TILATKAA VAPAUS!

Silloin kun voitte (näin) nauttikaa Nuga-Tone'a ja voikaa (näin)

Nuga-Tone on terveyden ja voiman rakentaja, joka tekee ihmeitä, toisinaan muutamissa päivissä, heikoille, hermostuneille, sairaloisille ihmisille — miehille ja naisille joilla on huono ruokahalu, vatsahäiriöitä, alipainoisuutta, eivätkä voi nauttia yölevosta — tuntien jatkuvasti väsymystä, uupumusta ja nääntymystä.

Nuga-Tone valmistaa puhdista, terveyttä antavaa verta. Se karkaisee ja lujittaa hermostoa ja jalompien elinten toimintaa, lisäten lihasvoimaa, elinvoimaa, kestävyyttä; parantaen ruokahalua, ja ruuansulatusta, vapauttaen vatsanne tai suolistonne kaasuista ja paisumalta, lakkauttaen munuais- tai virtsarakkohäiriöt ja öisin ylösnousut. Se virkistää raukean maksan, lisäten paksunsuolen nesteiden erittymistä ja tuo rauhoittavan, virkistävän unen sekä antaa elämälle uutta iloa.

Viimeisten 40 vuoden aikana Nuga-Tone on antanut terveyttä, voimaa ja uudistanut miljoonien miesten ja naisten elinvoimaa kaikissa mailman osissa. Se on suurenmoisesta arvosta molemmille, nuorille ja vanhoille joilta puuttuu elinvoimaa ja tarmoa.

Umpitauti Nuga-Tone puhdistaa suoliston kasaantuneista tauteja synnyttävistä aineista ja poistaa ummetuksen, joka aiheuttaa limaisen kielen, pahalta haisevan hengityksen, huimauksen, päänsäryn, röyhtelyt ja monet samanlaiset vaivat.

Jos olette heikko, kärsivä, uloskulunut taikka yleensä heikossa terveydessä, teidän tulisi viivyttelemättä antaa Nuga-Tone'lle tilaisuus todeta arvonsa teidän sairaudessanne. Nuga-Tone on erittäin sopiva niille jotka ovat voimistumassa jostakin vaikeasta sairaudesta. Nuga-Tone'a myy kaikki lääkekauppiaat. Ellei kauppiaallanne ole sitä varastossa, pyytäkää hänet tilaamaan sitä tukkuvälittäjältä teille.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa

S. 302 eli N. 743

VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE
(THE BRILLIANT)
230 Simpson St.,
FORT WILLIAM, ONT.
226½ Arthur, St.,
PORT ARTHUR, ONT.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

HUOM.!

Siistejä kahden miehen huoneita vuokrattavana 145 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. (K

K. Immonen

Huomatkaa!

Ajanmukaisia huoneita saatavana, vasta valmistuneessa talossa.

E. ja A. RANTA,
350 Bay St., Port Arthur, Ont.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

- Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
- Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
- Ruiskuja naisille, hinta $3.50
- Ruiskuja miehille, hinta $1.00
- Ruiskuja lapsille, hinta .35
- Korvaruiskuja, hinta .... .35
- Nenäruiskuja, hinta .... .35
- Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
- Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
- y.m., y.m.
- Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
- Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
- Exemasalvaa, hinta 75c

- Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
- Selkäplaastaria .... .35
- Rintaplaastaria .... .50
- Munuaisplaastaria .... .50
- Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
- Halvausvettä, hinta .... .50
- Hiusöljyä, hinta .... .50
- Hammastippoja, hinta .... .25
- Hammastittiä, hinta .... .10
- Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
- Hemoroidesalvaa, hinta 75c
- Hajupihkaa, hinta 25c unssi
- Intinlinjamenttiä, hinta .50
- Snellmanin kolikkitippoja .50
- Kamferttiviinaa, hinta .... .50
- Kamferttiöljyä, hinta .... .50
- Emätippoja, kolikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

- Hammaspulveria, 25c ja 50c
- Ihosalvaa, hinta .... .35
- Kamferttia, kuivaa 25c unssi
- Kamferttilinjamenttia .... .50
- Kummiplaastaria .... .25
- Kolmenlaisia tippoja .... .50
- Luulinjamenttia .... .50
- Nervin tippoja .... .50
- Parranajosaippuoita .... .50
- Päänkivistyspulveria .... .50
- Pikiöljyä .... .50
- Puunöljyä .... .50
- Puhdasta, Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
- Prinssintippoja .... .50
- Preserveeraavia tippoja .50
- Riigapalsamia .... .50
- Silmävettä .... .60
- Silmäsalvaa .... .50
- Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2718 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.
Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Second St. — Port Arthur, Ont.

Hedelmien säilykeaika on käsillä

Nyt on aika jolloin tulee laittaa valmiiksi persikat, päärynät, luumut, viinirypäleet. Tomaatti sekä suolakurkku pikkelsit y.m. Toivomme että teette tilauksenne meiltä.

The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Phone N. 305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S1326
LEIPOMO: Phone S. 3788

John Aarnion LIHAKAUPPA
319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.
Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjoviskiat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

ASIOITSIA
Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani kansalaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa alaani kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkityössä; vakuutushankinnassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuvoja. Kiinteimistöä. Suomen kielinen konttoriapulainen takaa teille nopean palveluksen.
RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA
282 BAY ST. — PORT ARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 911

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Erikoisala: parantaa katkenneet verisuonet, verenvuoto ja peräpukamat, ruiskutus-systeemillä.
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT
624 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri
Toht. ELGIE
Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista. Kaasun avulla poistetaan hampaita.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

KOSMOS KIISKINEN, SUOMALAINEN luonnonlääkäri, 85 Huron St., Toronto, Ont., puhelin Trinity 9885J. Tunnit: 9—11 ap. ja 3—8 ip. Huom. Toimitaan medical tohtorin avustamana. (KP

SUOMALAINEN KAMPAAJA, 91 Broadview Ave., Queen kadun kulmassa. Toronto, Ont. (K

PORT ARTHUR, ONT.

HARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä, paitsi keskiviikkosin, kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont. — Puhelin N. 2696.

PITKÄTUKKAISIA MIEHIÄ JA naisia halutaan Laken parturisapassa, 276 Bay Street.

FORT WILLIAM, ONT.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street. — Puhelin 1185 S.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASLÄÄKÄRI, puhelin S. 870, Ross Block, Fort William.

G. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 48—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri. Timmins, Ont. (K)

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8886. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

SUOMI
Jalkineiden Korjausliike
Kaikki korjaustyö tehdään ensiluokkaisesti
NICK PARTTI
308 Finlayson St., Fort William, Ont.

Myytävänä

Seitsemän huoneinen ruuminkihaussi myytävänä, vuokra 30 dollaria.

E. Ranta,
1552 St. Antoine Street,
Montreal, Que.

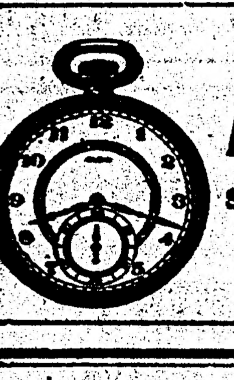

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

ANNAMME KYYTIÄ

Kolme ajuria
Odotuspaikka Venholan palloruuman päässä. Soittakaa
Puhelin numerolla 1668
Aina valmiit palvelemaan.
E. Länsi L. Ylönen
T. Kontola
Puhelin 1668 Sudbury, Ont.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

NUORISO-OSASTON KOKOUS

pidetään tänä iltana Liberty-haalilla kello 8.

PALVELIJATRYHDISTYKSEN

työ- ja ohjelmakokous pidetään ensi torstain, tk. 26 p. iltana, alkaen kello 8. Monta tärkeätä asiaa.

Beaver Lake

Naisten hommista. — Kesäkauden jälkeen olemme pitäneet kaksi kokousta, ja pidettiinhän ne yhdet iltamatkin jo, vaikka ei suinkaan niistä tienneet kaikki omankyläläisetkään, niin suuresti kun luvattiinkin puhvata. Mutta viime kokouksessa päätimme, että pidetään uudet iltamat paremmalla menestyksellä, että tietäisivät tulla naapurikyläistäkin, eikä jätetä ilmoitusta niinkuin viimein jonkin "liikemiehen" taskuun. Nämä iltamat päätettiin pitää tulevan kuun ajalla niin pian kun saadaan haali.

Gastonian lakkolaisia päätimme avustaa, ja siinä toivossa käännyimme S. J. osaston puoleen, sillä ymmärryksellä, että pidämme yhteiset roimalltamat. Mutta komitea harkiten asiaa tuli siihen tulokseen, että iltaman pidosta, jos ne ei ole kunnolliset, on niin vähän tuloja, että niistä ei ole sanottavaa hyötyä, joten päätimme panna keräyslistat, ja kehoitetaan tovereita, kun kerääjä saapuu, antamaan roponsa. Te kaikki tiedätte kuinka tärkeä se apu on, jonka voimme heille tarjota.

Opiskelukerho perustettiin täällä ja pyydetään tovereita, niin miehiä kuin naisia, ilmottautumaan jäseneksi. Seuraavasta kokouksesta ilmoitamme tarkemmin ja kehoitamme erittäinkin nuoria yhtymään, sillä nuorten on tulevaisuus. — Se valittu.

Worthington

C. T. N. L. WOTRHINGTONIN OSASTO

pitämässään kokouksessa on päättänyt lähettää seuraavat protestilauselmat:

Koska kolmetoista kansallisen tekstiilityöläisten liiton jäsentä ja järjestäjää on parhaillaan pidätettynä valheellisilla syytteillä Gastonian pohjois-Carolinan poliisipäällikön murhasta ja ovat Charlottessa, N. C., oikeuden tutkittavana tästä syytöksestä, ja koska ne käsittämme tämän olevan luokkasortotoimenpiteen, suunnattuna työläisiä vastaan, jotka ovat turvautuneet teollisuusliittonsa rakenteen puolustaakseen elintasoaan ja taistelemaan palkanalennusta ja työsuhteitten huononemista vastaan, olkoon päätetty että me Worthingtonin, Ont., työläisnaiset 18 päivänä syysk. pitämässämme kokouksessa, vuonna 1929, vaatii näitä laillisen murhan uhkaamia työläisiä vastaan rakennettujen syytösten peruuttamista ja heidän pikaista vapauttamistaan vankeudesta.

Olkoon edelleen päätetty, että kopio tästä päätöslauselmasta lähetetään Pohjois-Carolinan valtion kuvernöörille ja työväenlehdistölle.

C.T.N.L. Worthingtonin osasto.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St. Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B., G. W. Törnroos, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.

KIITOS

Lausumme täten sydämellisimmät kiitoksemme sudburylaisille näyttelijätovereillemme ja ystävillemme kaikista niistä kauniista ja kallisarvoisista lahjoista ja muistoesineistä, jotka saimme vastaanottaa hääpäivämme kymmenvuotispäivänä t.k. 14 p:nä.

Sudbury, Ont., syysk. 24 p. 1929.

Ystävyydellä
Tilda ja Hugo Niittynen.

Myytävänä

Mrs. Ilomäen 10 huoneen ruokapaikan ja yömajan tavarat myydään poismuuton takia ennen lokak. 1 p. Huoneuston saa myös vuokrata edelleen.

79 McCaul Street,
Toronto, Ont.

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, takee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

ELGIN LUNCH
12 Elgin Street,
Phone 2141
Ruokaa ja asuntoa saatavana.
SUDBURY, ONT. (K

Suomeen matkustajat, miksi ette käytä niitä etuisuuksia kuin teillä on tarjolla?

Ostaessanne pilettinne meiltä tai jostain muusta Vapauden liikkeestä, voitte käyttää hyväksenne niitä neuvoja mitä jouluhuvimatkan johtajan kokemuksella voin teille antaa. Olemme asemalla vastassa jos ilmoitatte tulostanne ja avustamme teitä matkan järjestämisessä vapaasti.

CANADIAN PACIFIC, CUNARDIAN ja WHITE STAR LINJAN laivat lähtevät Montrealista joka perjantai ja lauantaina kesäaikataulun mukaan.

RUOTSIN AMERICAN, BALTIC AMERICAN ja SCANDINAVIAN AMERICAN LINJAN laivat lähtevät New Yorkista. Kysykää lähtöpäivää lähemmin.

JOHN STAHLBERG
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St. Montreal, Que.

HALUTESSANNE NOPEUTTA, VOIMAA, HELPPOA AJOA ja pienimaksuisen ylöspidon, ostakaa
FORD AUTO
Me johdamme autojen myynnissä. Olemme myyneet yli 100 enemmän autoa kuin toiset välittäjät.
$116.00 käteismaksu
loppu helpoilla ehdoilla
Sudbury McLEOD GARAGE Ontario

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko	.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.50
Steinin Cold Cream	1.25
Partaliimaa	.75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Nenäkittiä	.40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi	.75

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

KUNNIAN HALUISIA MIEHIÄ HALUTAAN

Valitkaa itsellenne hyväpalkkainen ammatti ja mieluisaa työtä. Parempaa tilaisuutta ei ole. Miksi kärsiä alempana työn puutetta kun on tilaisuus nousta paremmalle elintasolle. Koulutettaen itsensä luotettavassa ammattikoulussa. Kurssit: Automekaanikko, auto sähkö, patteri, korjaus, ilmailumekaanikko ja teollisuus sähkö. Kaasu- ja sähköjuottoa, muurari ja rapparin ja tiilen lajittelijain kurssia y.m. kursseja. Te opettelette täydellisillä työkaluilla, hyvien expertti opettajain neuvoessa käytännöllistä työtä. Vapaa työnvälitystoimisto kurssin suorittaneille ainiaaksi. Suorittaa kurssinne muutamassa viikossa. Kirjoittakaa kurssi- ja hintaluettelo suomalaisella edustavalta asiamieheltämme. Kirjevaihdon saa tehdä suomen sekä englannin kielellä.

Commercial Engineering School
JOHN HILL, Laillistettu Asiamies, 376 King St. W., Toronto, Ont. Can.

Jack Seppälän sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

OSUUSRUOKALA
Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa ateriottain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Pernun Veljesten
SERVICE TAXI
PÄIVÄ- JA YÖ-PALVELUS
Suomalaiset ajurit.
Puhelin 2330 Sudbury, Ont.

New Baking Co.,
—Sudbury, Ont.
Valmistamme ruoka- ja kahvi- sekä pikkuleipiä
PUHELIN 2572
Box 1296 — 382 Antwerp Ave.

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

DELONGCHAMP
Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokamien korjausliikkeen jotes otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

Parturiliikkeeni
7 Durham St. Sudbury, Ont.
MATTI AHO
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä (K.L

Dr. O. D. LEGGE,
Hammaslääkäri
29 ELM ST., SUDBURY, ONT.
Mulligan Drug Storen yläkerrassa
Auki klo 9:ään illalla.

JOS OLETTE KIPEÄ
Pyytäkää VAPAA No. 5
LÄÄKEKIRJA
Lääke tähän ei ole patenttilääkettä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monta kymmentä vuotta.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette.
—Suom. apteekkiliike Yhdysvalloissa—
J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Dr. S. J. Miller
HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 — Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

Uusi Räätälinliike Sudburyssa

KANSALAISET! Kun tarvitsette teettää uuden puvun, niin voitte luottamuksella kääntyä puoleeni. Omaan 20 vuoden kokemuksen. Kankaan voitte valita oman harkintanne mukaan. Vanhat pukunne puhdistamme ja silitämme huolellisesti. Maksut niin uusista kuin vanhojenkin kuntoon laittamisesta kohtuulliset.

VILJO SIVULA
387 Antwerp St. Sudbury, Ont.
Samalla kadulla kuin Alavon sauna.

KYLMÄT ILMAT TULEE!
KOKSIA, KOLIA JA POLTTOPUITA TARVITAAN
Saadaan erikoisesti valittuja. Meidän suomalaisesta liikkeestä kohtuhinnoilla kotiin ajettuna. Soittakaa 431 North!
P. WANSON — COAL & WOOD
277 John Street Puhelin 431 North Port Arthur, Ont.

Olemme nyt tilaisuudessa
pitämään varastossa T. and N.O. Ry. urakoitsijoille jauho, rehu, heinä, kaura, kauraryyni sekä cornmeal tukkukauppiaan hinnoilla. Tulkaa katsomaan varastoamme sekä hintojamme ennenkun ostatte.
T. S. WOOLLINGS,
Jauhojen sekä Rehujen Tukkukauppias.
PUHELIN 60. ENGLEHART, ONT.

HUOM.!

Hyvä työ halvat hinnat,
takkeihin tehdään pulskat rinnat.
Pidetään myös siitä huoli,
että tulee soma takapuoli.

Housut tehdään justiin mittaan,
liivi kyllä aina fittaa.
Vanhat risat täällä fiksaa,
joissa ei tarvitse uutta mittaa.

Tutustua saatte meihin,
kunnollisiin kraatareihin!

L. Kunnas & M. Viitanen
281 BAY ST., PORT ARTHUR, ONT.

SUURIN JA AJANMUKAISIN RUOKALA
HOLM'S CAFE
439 Queen Street West (Spadina Ave. ja Queen St. Kulmassa)
TORONTO, ONT.
HYVÄ RUOKA JA KAHVI SEKÄ SUOMALAISET LEIVOKSET
Tervetuloa! Tervetuloa!

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

Suomalaisten Suosima Linja
LYHYT, NOPEA ja MUKAVA TIE
CANADASTA SUOMEEN
Göteborgin kautta

KAKSI ERINOMAISTA TILAISUUTTA SUOMEEN MATKUSTAVILLE
Nauttikaa parhaimmasta mitä yleensä Valtameri- ja Pohjanmeriliikenne voi tarjota
MATKUSTAKAA
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
Uusimmilla ja Hienoimmilla Loistomoottorilaivoilla

"GRIPSHOLM"
HALIFAXISTA — Lokak. 21 p:nä
Kuuluisa Moottorilaiva "GRIPSHOLM" on 18,000 tonnia ja sen saavuttama suosio on niin vakiintunut, että tuskin mitään voidaan sanoa sen loistavan maineen lisäämiseksi.

"KUNGSHOLM"
HALIFAXISTA — Marrask. 11 p:nä
Tämä on uuden 20,000 tonnin kantoisen moottorilaiva "Kungsholmin" ensimäinen matka itäänpäin Halifaxista. "Kungsholm" on suurin ja hienoin välitöntä Skandinavian liikennettä ylläpitävistä matkustajalaivoista

Koko Matka Suomeen Kestää
Ainoastaan 10 Vuorokautta

Kolmannen luokan pilettihinnat:
Halifaxista Suomeen $113.00
Edestakainen piletti $190.00

Saadaksenne hyvän paikan laivassa päättäkää heti ja tilatkaa piletti lähimmältä Linjan asiamieheltä tahi kirjoitakaa suoraan seuraavilla osoiteella:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUE.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont.